Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 144 (2435). ШАНБА 22 ИЮНЬ, 1974 й

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади. Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

★ Болгария Халқ Республикасининг пойтахти — Софияда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг навбатдаги XXVIII сессияси кеча ўз ишини якунлади. Бугун газеталарда сессия иши ҳақида ахборот эълон қилинган.

★ **Кеча Софияда Болгария Халқ Республикаси Давлат Кенгашининг биносида СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигинга Георгий Димитров орденини топширишга бағишланган маросим бўлди. А. Н. Косигин туғилган кунига 70 йил тўлганлиги муносабати билан ҳамда Болгария-Совет дўстлигини ривожлантириш ва мустаҳкамлаш, Совет Иттифоқи билан Болгария Халқ Республикаси ўртасида ҳар тарафлама қардошларча ҳамкорликни кенгайтириш ва ривожлантиришга қўшган катта хизматлари учун БХР Давлат Кенгашининг фармонига биноан шу орден билан мукофотланган эди. А. Н. Косигинга олий мукофотни БКП Марказий Комитетининг биринчи секретари, БХР Давлат Кенгашининг раиси Т. Живков топширди.**

★ Германия Коммунистик партияси Правлениеси Президиумининг аъзоси Курт Бахманни Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотлаш тўғрисида СССР Олий Совети Президиумининг фармони эълон қилинган.

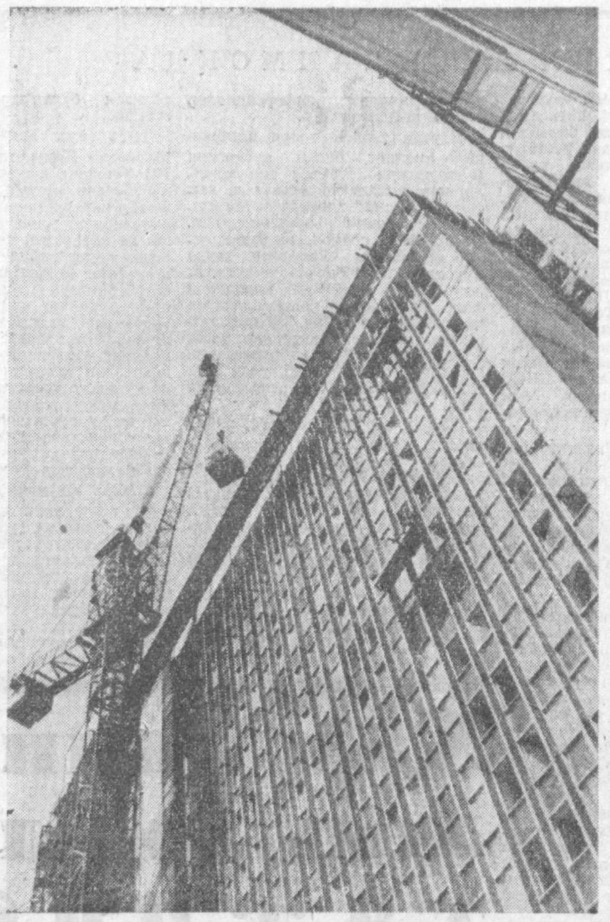

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бирлашган нашриёти босмахонасида осмонўпар матбуот уйи қурилиши тезкорлик билан олиб борилмоқда. Бинони «Висотстрой» трестининг азаматлари бунёд қилмоқдалар. Шу кунларда бинонинг ташқи томонига пардоз берилмоқда.

СУРАТДА: қурилиш ишлари бораётган пайт.

Н. Муҳаммаджонов фотоси.

Бир трест янгиликлари

ИШЧИЛАРГА ҚУЛАЙЛИК

Шаҳримиздаги кўплаб саноат корхоналари, завод ва фабрикалар, қурилиш ташкилотлари қатори пардозлаш трести коллективи ҳам белгиловчи йил план топшириқларини Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллигигача ортиғи билан бажаришга аҳд қилган.

Трест коллективи ўтган давр ичида меҳнатда қатор ютуқларни қўлга киритди. Бинокорларнинг самарали меҳнати туфайли шаҳримизда бир нечта турар жой, маданий-маиший ва болалар муассасалари объектлари фойдаланишга топширилди.

Яқинда 6-трестга қарашли 70-қурилиш бошқармаси бинокорлари мазкур бошқарма сайқалчиларига 150 ўринли ошхона биносини пардозлаш учун топширган эдилар. Сайқалчилар бор имкониятлардан унумли фойдаланиб, меҳнатнинг илғор усулларини ишлаб чиқаришга жорий этган ҳолда ошхона биносини муддатидан илгари пардоздан чиқардилар.

ОШХОНА ЯХШИ БАҲО БИЛАН БУЮРТМАЧИГА ТОПШИРИЛДИ. БАРЧА ҚУЛАЙЛИКЛАРГА ЭГА БЎЛГАН ОШХОНА БАДИИЙ БУЮМЛАР ФАБРИКАСИ ИШЧИЛАРИГА ХИЗМАТ КЎРСАТМОҚДА.

ПАРДОЗЧИЛАР СОВҒАСИ

44-қурилиш бошқармаси Пардозлаш трестида илғор ташкилотлардан бири саналади. Коллектив зиммасидаги топшириқларни доимо муддатидан илгари адо этиб, пешқадамликни қўлдан бермай келмоқда.

МАЗКУР БОШҚАРМА ПАРДОЗЛОВЧИЛАРИ 400 ЎРИНЛИ ЁТОҚХОНАНИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ САЙҚАЛДАН ЧИҚАРИБ ИШГА ТУШИРДИЛАР.

Тўрт қаватли ётоқхонада машинасозларнинг ишдан кейин мириқиб дам олишлари учун барча қулайликлар мавжуд.

Ётоқхонанинг муддатидан илгари фойдаланишга топширилишида бош пудратчи 3-трест бинокорларининг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Бинокорларнинг совғасидан машинасозлар ғоятда мамнун.

Р. ТЎЛАГАНОВ.

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ МЕҲНАТ ВАХТАСИ

Илғорлар сафи кенгаймоқда

Бугун

корхонада чиқадиган «Чақмоқ» деворий газетаси 8-цехнинг металл кесувчиси Баҳром Охунжоновни «Ташхимсельмаш» заводида биринчи бўлиб 1975 йил ҳисобига ишлай бошлагани ва у етакчилик қилаётган бригада аъзоларини белгиловчи йилнинг ярим йиллик топшириқларини муваффақиятли адо этганликлари билан табриклади. Коммунист Баҳром Охунжонов яқин-яқинларгача қолоқ ҳисобланган бу участкага ўтиб ишлаш истагини билдирган эди. Тез орада бригадани оёққа турғазди. Цехда қўл кучи билан қилинадиган меҳнатни механизация зиммасига юклаш асосида юқори унумдорликка эришилмоқда. Ҳозир Баҳром Охунжонов бошлиқ бригада аъзолари беш кунлик топшириқларни тўрт кунда адо этиб, корхонада бошланган социалистик мусобақада ғолиблик қилмоқда. Яқинда бригаданинг моҳир ишчиси Маҳмуд Раҳимов «Шавкатли меҳнати учун» медали билан мукофотланган эди. Мукофотдан руҳланган коллектив аъзолари белгиловчи йил топшириқларини республика юбилейи арафасида бажаришга аҳд қилди.

Корхонада илғор металл кесувчилар бригадаси бошлаб берган «Беш кунлик— тўрт кунда» ташаббуси кенг қулоч ёймоқда. Бир вақтнинг ўзида иккита фрезерлик дастгоҳини бошқараётган Иброҳим Комилов, Фарид Хисомуддиновлар аъло сифатга маҳсулот беришда ном чиқаришган. Улар изидан боришаётган Фарид Гумиров ва Одил Муқимжонов бошлиқ йиғувчи-слесарлар бригадаси ҳам ажойиб муваффақиятларни қўлга киритмоқда. Йиғувчи-слесарлар ички резервлардан тўла фойдаланиш асосида машиналарни йиғиш жараёнини ярим конвейер усулида ташкил қилишди. Цехда «ОВХ-14» машиналарини йиғиш ишлари икки томонлама олиб борилмоқда. Бу эса бригада аъзоларига вақтдан ўзиб ишлаш имконини бераяпти.

Машинасозлар республикамиз пахтакорларининг «ОВХ-14» чанглагич-пуркагич машиналарига бўлган талабини ҳисобга олиб, йиғим-терим мавсуми бошлангунга қадар пландагидан ташқари 100 агрегат етказиб беришга аҳд қилган. Бу машиналардан 10 комплекти тежаб қолинган хомашё ҳисобига тайёрланади. Корхона коллективи ўтган беш ой давомида республикамиз заршуносларига 1700 дан зиёд машина етказиб берди. Бу эса, планда кўрсатилганидан анча кўпдир.

Юксак аҳдга яраша

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг Бауман район сайловчилари билан бўлган учрашувида мамлакатимиз меҳнаткашлари олдида турган улкан ишлар тўғрисидаги ёрқин нутқидан руҳланган шаҳримиздаги 3-тикувчилик фабрикаси коллективи иш соатларидан унумли фойдаланган ҳолда белгиловчи йилнинг ярим йиллик топшириқларини муваффақиятли адо этди. Ҳаммаси бўлиб, 5700 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Бу эса пландагидан 53 минг сўм кўп демакдир. Ютуқлардан руҳланган фабрика коллективи ой охиригача олти ойлик планга қўшимча тўрт юз минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга аҳд қилди.

Корхона коллективи шу йилнинг ўтган даври ичида 1973 йилга нисбатан меҳнат унумдорлигини тўрт процент ўстиришга эришди. Корхонада 9 минг квадрат метр хом ашё тежаб қолинди, тежалган хом ашёдан 6 мингта катталар ва болалар кийимлари ишлаб чиқарилди. Фабрикада маҳсулот сифати ҳам анча ўстирилди. Ўтган давр ичида маҳсулотларнинг 42 янги модели ўзлаштирилди. Шунингдек, истеъмолчиларга Давлат Сифат белгиси билан 280 минг сўмлик кийим-кечаклар етказиб берилди.

Ҳозирда корхонада 150 дан зиёд киши 1976 ва 1977 йиллар ҳисобига меҳнат қилмоқда. Корхона коллективи Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллик тўйини меҳнатда муносиб ютуқлар билан кутиб олиш учун ғайратга-ғайрат қўшиб меҳнат қилмоқда.

Меҳнат семестри чорлайди

АНИҚ РЕЖАЛАР

Куни кеча Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти мажлислар залида учинчи меҳнат семестрини Олтой ўлкасида ўтказишга шайланиб турган студентларнинг йиғилиши бўлиб ўтди. Институт комсомол комитетининг секретари Отажонова студент-бунёдкорларнинг муҳим вазифалари ҳусусида сўзлади.

Шундан сўнг Олтой ўлкаси студент-қурилиш отрядлари республика штабининг бошлиғи Е. Н. Гусев, институт қурувчиларининг етакчиси М. Хўжаев ахборот бердилар. Студент-қурувчилар бу мавсумда Олтойда суткасига 400 тонна озуқа ишлаб чиқарадиган улкан заводнинг асосий цехини, Цаплино қишлоғида тикланаётган паррандачилик фабрикасининг иккинчи навбатини, Санниковский совхозида қуриладиган озуқа цехини битказиб, фойдаланишга топширадилар. Институт ёшлари умумий миқдори 400 минг сўмни ташкил қиладиган қурилиш-монтаж ишларини бажарадилар. Студентларга «Алтайэлеваторстрой»нинг 617-механизациялашган кўчма колоннаси, 3-горрем бошқармаси материаллар билан ёрдам беради.

Қ .МАЛИКОВ.

ДЎСТОНА АЛОҚАЛАР МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

Тошкент область касаба союзлари Совети қардош Болгариядаги Хасково округ касаба союзлари номига «Ўзбекистон юбилей йилида» деган ранг-баранг фотомонтаж юборди. Фотоҳужжатлар Совет ҳокимияти йиллари мобайнида Ўзбекистонда экономиканинг ўсиши, фан ва техниканинг равнақ топиши тўғрисида ҳикоя қилади. Хасковога китоблар ва граммофон пластинкалари ҳам юборилди.

Тошкент области билан Хасково касаба союз ташкилотлари, кўпдан бери дўст тутинганлар. Улар бир-бирларига делегациялар, сайёҳлар юбориб турибдилар, мунтазам равишда хат ёзишиб турадилар. Корхона коллективлари ўртасида икки томонлама алоқалар йўлга қўйилган. Тошкент тўқимачилик комбинати билан Хасково тўқимачилик комбинати, Чирчиқ ва Димитров химия комбинатлари, Оҳангарон ва Димитров цемент комбинатлари коллективлари ишлаб чиқариш тажрибаларини кенг кўламда баҳамлашиб турадилар.

Ҳозир областнинг клублари, маданият уйлари ва саройларида болгар фильмлари фестивали, кутубхоналарда эса қардош Болгария адабиёти виставкалари тайёрланмоқда.

Тошкентдаги санитария техника анжомлари заводининг ишчилари Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллигини муносиб нишонлаш учун баракали меҳнат қилиб, барча буюртмаларни ўз вақтида сифатли бажараяптилар. Корхона коллективи 2-цехнинг илғор слесарлар бригадаси бошлиғи Валерий Савченко номини ҳурмат билан тилга олади. Савченко бош бўлган комсомол-ёшлар бригадаси ҳозир сентябрь ойи ҳисобига меҳнат қилмоқда.

СУРАТДА: В. Савченко. **М. Нуриддинов фотоси.**

«РУССКИЙ ЛЁН» ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Тошкентнинг Шота Руставели кўчасида «Русский лён» деган ихтисослаштирилган магазин очилди. Бу — Иваново областининг Приволжск шаҳридаги зиғир толасидан газлама тўқиб чиқарадиган комбинат ўз маҳсулотларини юбораётган мамлакатимиздаги тўртинчи савдо корхонасидир.

21 июнь эрталаб харидорларни шу комбинатнинг Тошкентга келган директори Н. Н. Румянцев қизғин табриклади. Комбинатга қарашли янги магазинининг йиллик товар обороти қарийб икки миллион сўмни ташкил этади, деб хабар берди у.

Тошкентда очилган зиғир толасидан тўқилган буюмлар сотадиган магазин ўзбек пахтакорларининг ивановолик тўқувчилар билан дўстлиги мустаҳкамланиб бораётганлигининг яна бир далилидир.

«Русский лён» магазинининг мудираси Малика Қосимова дастлабки харидорларни магазинга таклиф этди. У харидорларга юксак маданий хизмат кўрсатадиган магазин деган унвонини олиш учун савдо ходимлари қўлидан келган ҳамма ишни қиладилар, деб ишонтирди. (ЎзТАГ).

Дўстлик гастроли

Бизнинг интервью

Муқимий номли музикали театр коллективи яна бир неча кундан кейин қардош Қирғизистоннинг Ўш шаҳрига гастролга жўнаб кетади. Шу муносабат билан театр директори Р. Орифжонов мухбиримизга қуйидагиларни гапириб берди.

Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг шонли ярим асрлик тўйи тобора яқинлашмоқда. Ҳамма жойда бўлгани сингари театримизда ҳам бу санани муносиб кутиб олишга ҳозирлик кўрилмоқда. Юбилейга бағишланган бир қатор спектакллар саҳналаштирмоқдамиз. Уларнинг баъзилари томошабинлар эътиборига ҳавола этилди. Ф. Мусажоновнинг «Олифта», И. Раҳимнинг «Жоним фидо» асарлари асосида тайёрланган спектакллар шулар жумласидандир. Шу кунларда Е. Мирзонинг «Анвар ва Раъно» пьесаси устида иш олиб борилаяпти. Пьеса А. Қодирийнинг «Меҳробдан чаён» романи асосида ёзилган.

— Ёз — гастроллар фасли. Биз бу сафар Қирғизистоннинг Ўш шаҳрида меҳмон бўламиз. 25 июндан бошлаб 15 кун мобайнида Ўш шаҳрида, Ўш областининг район ва қишлоқларида спектакллар намойиш қиламиз, концертлар қўйиб берамиз. Санъат мухлислари бизнинг энг яхши спектаклларимизни томоша қилишади. «Хонума-хоним», «Олифта», «Ҳижрон», «Ўжарлар», «Жоним фидо», «Тошболта ошиқ» каби спектакллар ва концерт программамиз шулар жумласидандир. Бундан ташқари, дала меҳнаткашлари, ишчилар билан учрашувлар ўтказамиз.

11 июлдан 26 июлгача Наманган областида, 26 июлдан 10 августгача эса Андижон областида гастролда бўламиз. Бу областларнинг меҳнаткашларини ҳам ўзимизнинг спектаклларимиз ва концертларимиз билан хушнуд этиш ниятидамиз.

Ўш область театри санъаткорлари эса 25 июлдан бошлаб Муқимий театри биносида ўз маҳоратларини намойиш этишади. Театр коллективи Тошкентга репертуардан мустаҳкам ўрин олган қатор спектакллар ва концерт программаси билан келмоқда. Санъаткорлар Тошкент областининг баъзи районлари меҳнаткашлари ҳузурида ҳам меҳмон бўлишади.

ЮБИЛЕЙГА БАҒИШЛАБ

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент Давлат медицина институтида шу кунларда ЎзССР ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг 50 йиллигига аталган кечалар, конференция ва учрашувлар ўтказилаётир.

Яқинда институт партия ва комсомол комитетлари ташаббуси билан кўпмиллатли студентлар коллективида «Ватанпарварлик ва пролетар интернационализми туйғуларини тарбиялаш» деган темада илмий-назарий конференция ўтказилди.

Билим даргоҳи партия комитети секретари Т. Даминов, КПСС тарихи кафедраси доценти К. Зайнуллин, рус тили кафедраси мудири, доцент М. Финкельштейн қилган докладлар тингловчиларда катта таассурот қолдирди.

54 миллат вакиллари таҳсил кўраётган бу институтда беш йилдирки, интернационал дўстлик клуби ишлаб турибди.

Конференция иштирокчилари шу клуб аъзоларининг ишлари билан ҳам танишдилар.

ЎЗ КУЧЛАРИ БИЛАН

Мактабларда сўнгги қўнғироқ чалинганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Лекин янги 1974—75 ўқув йилига тайёргарлик қизғин олиб борилмоқда. Мактабларни тез ва соз ремонтдан чиқаришда ўқувчилар, педагоглар ва оталиқ ташкилотлари ҳамжиҳатлик билан иш юритмоқдалар.

Фрунзе районидаги 144-ўрта мактабнинг ташаббускор 9-синф ўқувчилари ремонтни ўз кучлари билан ўтказмоқдалар. Мавжуд 36 та синф хонаси, 10 та фан кабинети, ошхона, ўқув устахонаси, мажлислар ва спорт заллари, радиоузель, 1000 га яқин кўргазмали қуроллар география ўқитувчиси Ўткиржон Муталов раҳбарлигида ўқувчилар томонидан ремонт қилинмоқда. Р. Расулов, М. Бойдадаев, Б. Мирсолихов, Т. Абдураҳмонов, Р. Каримов сингари ўқувчилар пардозлаш, рейкалар ясаб кўргазмали қуролларни тартибга солиш, парта, стол, стулларни тузатишда бошқаларга ўрнак бўлаётир.

Мактабга оталиқ қилувчи 6-трестнинг 7-бошқармаси эса, ўқувчиларга материалларни пешма-пеш етказиб бераётир.

Техника шарофати

«Фан» нашриёти босмахонаси цехлари йилдан-йилга замонавий техника аппаратлари билан боймоқда. Ўтган давр ичида мазкур босмахона коллективи ўндан ортиқ барча қулайликларга эга янги аппаратларни қабул қилиб, ишга туширди.

Куни-кеча босмахонанинг печать цехида кўп нусхали журнал-лар ва китоблар учун мўлжалланган «ПДЗа» полиграф машинаси ишга туширилди. Бу полиграф машина босмахонада меҳнат самарадорлигининг анча ошувига замин яратди. Машинада соатига уч минг нусха китоб ва брошюра босилмоқда.

«ПДЗа» полиграф машинасининг эски босма машиналаридан қулайлик томонлари кўп. У китобларни яхши ва сифатли босмадан чиқармоқда. Шунингдек, ишлаб чиқариш тезлиги қуввати олдингиларидан икки ҳисса кучли.

Унда техника хавфсизлиги учун махсус сигнализация бор. Машинани синовдан ўтказаётган С. Жўрабоев айни кунларда иш топшириқларини 180 процентдан ошириб бажармоқда.

— Машинанинг афзаллиги туфайли босма цехида иш самарадорлиги деярли икки ҳиссага ортди,—дейди цех бошлиғи П. Ўразимбетов.— Биз йил давомида ана шу қулай босма машиналаридан яна бештасини оламиз.

ЯНГИ МАРШРУТЛАР

Юбилей йилида Тошкент темир йўли вокзалидан янги маршрутдаги кўплаб поездлар ҳамшаҳарларимиз ва меҳмонлар ҳожатини чиқара бошлади. Булардан бири, Тошкент—Жиззаҳ маршрути бўйлаб қатновчи поезд бўлиб, у Москва вақти билан соат 3 дан 17 минут ўтганда Жиззахдан чиқиб, соат 18 дан 08 минут ўтганда Тошкентда бўлади. Бу поезд орқали дам олувчилар шаҳримиз атрофидаги кўркам ерларга шанба ва якшанба кунлари чиқиб ҳордиқ чиқаришлари ҳам мумкин.

Бу йилдан бошлаб Тошкент — Ленинград маршрути бўйлаб ҳафтада уч маротаба поезд қатнайди. Шунингдек, ҳар куни Тошкент—Дарбоза маршрути бўйлаб, Тошкент — Свердловск бўйлаб ҳам поездлар ҳафтада бир маротаба қатнайди.

ҚАҲРАМОНЛИК САҲИФАЛАРИ

Бугун

Киров номли маданият ва истироҳат боғининг сайлгоҳлари Улуғ Ватан уруши йилларида қаҳрамонлик намуналарини кўрсатган собиқ жангчилар билан яна файзли ва гавжум бўлди. Бу ерга кўкси орден ва медаллар билан тўлган уруш ветеранлари тўпландилар.

«Қаҳрамонлик саҳифалари» деган сайлга Фрунзе районида истиқомат қилаётган собиқ жангчилар таклиф қилинди. Собиқ жангчилардан старший сержант, Фрунзе районидаги кўрлар ишлаб чиқариш комбинатининг директори И. С. Яковлев, пенсионер М. Абдуллаев, В. С. Шевченко, М. Абдиев ва бошқалар Берлингача бўлган ғалаба йўли ҳақида сўзлаб бердилар.

Сайлда Фрунзе район пенсионерлар бирлашган хори Улуғ Ватан уруши йилларидаги ғалаба ва мардликка ундовчи қўшиқларни маҳорат билан ижро этдилар. Шу куни қаҳрамонлик йўли ҳақидаги ҳужжатли фильмлар, фотокўргазмалар намойиш қилинди, суҳбатлар ўтказилди.

Социалистик Чехословакия хамиртуруш, спирт, пиво, квас ишлаб чиқаришда қўлланиладиган солодни ишлаб чиқаришда ва экспорт қилишда жаҳонда етакчи ўринлардан бирини эгаллайди. Ана шу маҳсулотни 36 мамлакат, шу жумладан Совет Иттифоқи ҳам сотиб олади.

СУРАТДА: Литовель шаҳридаги солод заводида хом ашё — сулини транспортда ташиш.

ЧТК— ТАСС фотоси.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

✦ САНО. Яман Араб Республикаси қўмондонлигининг кенгаши Яман Араб Республикаси Англиядаги собиқ элчиси Мухсин Ал-Айнийга янги ҳукумат тузишни топширди. Илгари у бир неча марта ҳукумат бошлиғи лавозимини эгаллаган эди. Сано радиоси орқали эшиттирилган қўмондонлик кенгашининг хабарида министрлар кабинетининг вазифаларидан бири турли соҳаларда ислоҳотлар ўтказишдан иборат, дейилди.

Сано радиоси қўмондонлик кенгаши тайёрлаган «Ўтиш давридаги конституцион баёнот»ни ҳам эшиттирди. Яман Араб Республикаси, дейилади баёнотда, республика режимига эга бўлган суверен араб ислом давлатидир. Мамлакатнинг асосий қонунлари шариат ҳисобланади.

✦ **ПАРИЖ. Франциянинг демократик, сиёсий, ижтимоий ва касаба союз ташкилотлари Европадаги тараққийпарвар кучларга шу йил 6 ва 7 июлда Парижда Чили халқи билан бирдамликка бағишланган Умумевропа конференциясини ўтказиш чақириғи билан мурожаат қилдилар. Чақириққа қўшилган ташкилотлар орасида Франция Коммунистик партияси, Социалистик партияси, Сўл радикаллар ҳаракати, Бирлашган социалистик партия, Умуммеҳнат конфедерацияси, Франция Демократик меҳнат конфедерацияси, маориф ходимлари миллий федерацияси ҳам бор.**

✦ ГАВАНА. Гаванадаги В. И. Ленин номидаги мактаб интернатнинг 360 дан ортиқ ўқувчиси шу кунларда Куба ёшларининг жанговар авангарди — Куба Ёш коммунистлар союзининг аъзолари бўлишди. Улар бу юксак унвонга яхши ўқиганликлари, намунали хулқи ҳамда меҳнатда ва ижтимоий ҳаётда актив қатнашганликлари учун сазовор бўлдилар.

Ёш коммунистлар союзининг янги аъзоларини Куба Ёш коммунистлар союзи миллий комитетининг биринчи секретари Луис Орландо Домингес қизғин табриклади.

✦ **БЕРЛИН. ГДР ҳукумати билан Португалиянинг муваққат ҳукумати икки мамлакат ўртасида БМТ уставининг принципларига мувофиқ элчихоналар даражасида дипломатик муносабатлар ўрнатишга қарор қилдилар.**

• ЎҚУВ ЙИЛ ЯКУНЛАНМОҚДА

Ҳам билим, ҳам амалий тажриба

МАРКСЧА-ЛЕНИНЧА ўқув ва меҳнаткашларга иқтисодий таълим системасида яна бир ўқув йили ниҳоясига етди. Тошкент шаҳар партия комитети, район партия комитетлари, шаҳримиздаги бошланғич партия ташкилотлари бу йил ўқувни ташкил этар эканлар КПСС XXIV съезди қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг «Меҳнаткашларга иқтисодий таълим беришни яхшилаш тўғрисида»ги, КПСС Марказий Комитетининг «Тошкент шаҳар партия ташкилотида раҳбар кадрларнинг марксча-ленинча ўқиши ва иқтисодий таълими тўғрисида»ги қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг янги ўқув йилига тавсияномаларига таяндилар.

Бу йил коммунистларнинг марксча-ленинча таълими системасида 1180 бошланғич сиёсий мактаблар, 1907 та марксизм—ленинизм асослари мактаблари, 1619 та назарий, проблематик ва методологик семинарлар ишлаб турди, 500 га яқин партия аъзоси индивидуал планлар бўйича назарияни ўргандилар.

Аввалги йиллардагидек шаҳар партия ташкилоти барча коммунистлар, ва партиясиз активларнинг назарияни узлуксиз ва давоми билан ўқишларини таъминлади. Бошланғич звенода 25 мингдан зиёд тингловчи, ўрта звенода 41 мингдан кўп ва олий звенода 51 мингдан ортиқ тингловчи таҳсил кўрди. Бунда КПСС нинг ҳозирги босқичдаги иқтисодий назарияси ва иқтисодий сиёсатини чуқур ўрганишга айниқса зўр эътибор берилди. Мактаблар ва назарий семинарларда экономика масалаларини 60 мингга яқин тингловчи, яъни таҳсил кўраётганлар умум составининг қарийб 50 проценти ўрганди.

Партия ўқув системасида фанлар ўқитилиши билан бир қаторда марксизм-ленинизм классикларининг асарларини, КПСС XXIVсъезди материаллари ва қарорлари, коммунистик қурилишнинг актуал назарий проблемалари ва практикаси, халқаро хаёт масалалари, КПСС ички сиёсати масалаларини ўрганиш бўйича мактаблар ва семинарлар кенг қулоч ёйди.

Барча тингловчилар КПСС Марказий Комитетининг апрель (1972 йил) ва декабрь (1973 йил) Пленумлари материаллари ва қарорларини, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети Пленумларидаги нутқидан келиб чиқадиган қоида ва хулосалар, унинг Тошкент ва Олмаотада сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган қоида ва хулосалар ҳамда бошқа ҳужжатларни ҳам ўргандилар.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 50 йиллиги муносабати билан. КПССнинг ленинча миллий сиёсати, пролетар интернационализм масалалари . Ўрта Осиё республикаларида миллий масалаларнинг назарий ва амалий жиҳатдан ҳал этилиши билан боғлиқ масалалар марксча-ленинча ўқувнинг энг муҳим белгиларидан бўлди. Партия таълимининг олий звеносида марксизм-ленинизм классикларининг асарларини ўқиш, фалсафа. КПСС тарихи ва бошқа фанларнинг актуал проблемаларини ўрганишга айниқса муҳим эътибор берилди.

Шаҳар партия ташкилотида ўқув жараёнларини ташкил этиш бўйича, машғулотларнинг юксак ғоявий даражада бўлишини таъминлаш ва коммунистик қурилишнинг назарий масалаларини практика билан боғлашни кучайтириш бўйича анча тажрибалар тўпланган.

В. П. Чкалов номидаги авиация бирлашмаси, «Ташсельмаш», трактор, «Миконд», В. И. Ленин номидаги электрон техникаси заводларида, «Юлдуз» тикув фирмаси, тўқимачилик комбинати, бир қатор қурилиш ва транспорт ташкилотларида, алоқа, савдо ва бошқа корхоналаридаги мактаб ва назарий семинар машғулотлари юксак ташкилий ва ғоявий—назарий савияда, техник воситалар ва кўргазмали қўлланмалардан фойдаланилган ҳолда, кўпчилик тингловчиларнинг актив иштироки билан ўтади. Ўқув жараёнида кўплаб тингловчилар практика ўтказадилар, рефератлар ёзадилар ва диплом ишларини ҳимоя қиладилар, амалий топшириқларни бажарадилар, назарий ҳамда илмий — амалий конференциялар ишида қатнашадилар.

Партия ташкилотлари назариянинг амалиёт билан алоқасини мустаҳкамлаб, барча тингловчиларнинг коллектив меҳнат ва ижтимоий-сиёсий ҳаётида актив иштирок этишига эришмоқдалар. Ўтказилган социологик тадқиқотлар ва анкета сўровлари шуни кўрсатаяптики, барча тингловчилар ишлаб чиқариш илғорлари экан, 20 проценти рационализатор ва ихтирочилар экан, 40 процентгачаси жамоатчи-активлар экан, 15 процентдан зиёди пропаганда ишларини олиб бориб, улар сиёсий ахборотчилар ва агитаторлар экан.

Шаҳар партия комитети, район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари ўқув жараёнида мактаблар ва назарий семинар раҳбарлари, пропагандистларининг муҳим ролини ҳисобга олиб уларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва ўқитишга муҳим эътиборни қаратмоқдалар. 5575 пропагандист сафларида 750 киши партия, совет ва комсомол раҳбар ходимларидир, 1300 дан зиёд хўжалик раҳбарлари, 2 мингга яқин халқ хўжалиги мутахассислари бор. Уларнинг 85 процентдан ортиғи олий ва тугалланмаган олий маълумотга эгадир.

Кўпгина пропагандистлар марксча-ленинча назарияни ва иқтисодий назарияни пропаганда қилиш бўйича, КПСС сиёсати ва коммунистик қурилиш практикасини пропаганда қилиш бўйича ишда катта тажриба тўплаганлар.

Шаҳар партия ташкилотида пропагандистлардан: В. И. Ленин номидаги электрон техника заводининг директори В. Г. Мушкарёв, «Ташсельмаш» заводи марксизм-ленинизм асослари мактабининг пропагандисти У. Х. Иброҳимов, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси кибернетика илмий-тадқиқот институти ҳузуридаги назарий семинар раҳбари А. З. Зоҳидов, тўқимачилик комбинати 2-йигирув-тўқув фабрикаси бўлим бошлиғининг ўринбосари А. С. Артёмова, Халқ хўжалиги институтининг лектори П. В. Калякин, ваакцина ва зардоб илмий-тадқиқот институти ҳузуридаги методологик семинар раҳбари Б. А. Тиков. «Ўзбексельмаш» заводи марксизм-ленинизм асослари мактабининг пропагандисти Д. Г. Шоабдураҳимов, 1-темир-бетон буюмлари заводи марксизм-ленинизм асослари мактабининг пропагандисти Е. М. Очереднер, тез ёрдам кўрсатиш касалхонаси ҳузуридаги назарий семинар раҳбари Р. Ф. Русанова, ирригация бўйича давлат махсус конструкторлик бюроси ҳузуридаги назарий семинар раҳбари В. А. Сафин ва бошқа кўплаб ўртоқлар номи зўр ҳурмат-эҳтиром билан тилга олинади.

Район партия комитетларида, бошланғич партия комитетларида мактаблар ва назарий семинарларнинг пропагандистлари, раҳбарлари учун доимий семинарлар ташкил этилган, бу ерда мунтазам равишда назарий ва методик конференциялар, консультациялар ўтказиб турилади. 1973—1974 ўқув йили якунларига кўра энг яхши пропагандистлар қимматли совғалар билан мукофотландилар, уларнинг номлари Китобларга ва Ҳурмат Тахтасига ёзилди.

Марксча-ленинча ўқув системасида марксизм-ленинизм университетларига асосий ўрин берилган. Ҳозирги пайтда бу университетларда 4600 дан зиёд тингловчи таълим олаяпти. уларнинг 3 мингдан ортиғи коммунистлардир. Бу ўқув йилида университетда пропагандистик маҳоратни, ишчи активлигини, раҳбар комсомол ходимлари маҳоратини оширадиган бўлимлар яна ташкил этилди.

1972 йил августида КПСС Марказий Комитети Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитетининг ҳисоботини эшитди ва «Тошкент шаҳар партия ташкилотида раҳбар кадрларнинг марксча-ленинча ўқиши ва иқтисодий таълими тўғрисида» қарор қабул қилди. Ана шу қарорнинг бажарилиши, унда кўрсатиб ўтилган хўжалик ва маданий қурилиш меҳнаткашларни тарбиялаш, кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйиш, раҳбар ходимларнинг марксча-ленинча ўқуви ва иқтисодий таълими бўйича қарорда кўрсатиб ўтилган камчиликларни тугатиш, кадрларда юксак сиёсий ва аҳлоқий сифатларни шакллантириш каби масалалар шаҳар партия ташкилотининг , кундалик энг муҳим иши бўлиб қолди.

Шаҳар партия комитети идеология ишларининг комплекс перспектив планини тузиб чиқди. Бу планда коммунистларнинг, шаҳар меҳнаткашларининг ижтимоий-сиёсий ҳаётида марксча-ленинча идеологиянинг ролини ошириш, раҳбар кадрлар сиёсий ўқувининг диференционал формаларини ташкил этиш, аҳоли барча қатламларини ватанпарварлик ва интернационализм руҳида тарбиялашни кучайтириш, меҳнат коллективларининг тарбиявий ролини бундан буён ҳам ошириш, уларнинг ижодий активликларини кўтаришга катта эътибор қаратилган.

Марказий Комитет, область партия комитети, шаҳар партия комитети, район партия комитети ҳузуридаги назарий семинарлар ва партия хўжалик активи мактабларида партия, хўжалик, совет органлари, ижодий союзлар ва ташкилотларнинг барча раҳбар ва масъул номенкулатура ходимларининг 50 процентдан зиёди таълим олмоқда.

Ўзбекистон Фанлар академияси илмий муассасаларининг ходимлари 49 назарий ва методологик семинарларда шуғулланмоқдалар. Олий ва ўрта мактаб ходимлари, техникавий ва ижодий зиёлилар учун назарий семинар ва лекторийлар ташкил этилган ва улар ишлаб турибди.

Ўзбекистон ССР энергетика ва электрлаштириш министрлиги, Ўрта Осиё темир йўли бошқармаси, республика енгил саноат министрлиги, ички ишлар министрлиги, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Давлат университети, политехника институти, ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг ва бошқа ташкилотларнинг партия ташкилотлари ҳузурида марксизм-ленинизм университетларининг бўлимлари, филиаллари, потоклари яна ташкил этилди.

Шаҳарда иқтисодий ўқувнинг ягона перспектив плани ишлаб чиқилган. Ҳозирги пайтда унинг барча звеноларида 133 минг киши иқтисодий билимларни, шу жумладан 23 мингдан зиёд раҳбар ходимлар иқтисодий билимларни эгалламоқдалар. Кадрларнинг ўқуви дифференциал ташкил этилган профессионал ориентация, бажариладиган ишлар ва тингловчиларнинг билим даражаси ҳисобга олинган ҳолда ташкил этилган. Иқтисодий таълим системасидаги пропаганда ишларига 3 мингдан зиёд малакали мутахассислар, идора ва ишлаб чиқаришнинг тажрибали раҳбарлари жалб этилган. Министрликлар ва идоралар, илмий-тадқиқот ташкилотлари, шаҳримиздаги олий ўқув юртлари иқтисодий таълим бўйича советлар, перспектив план бўйича ишлайдиган, уларнинг фаолиятини координация қиладиган шаҳар совети иқтисодий таълимни такомиллаштириш, ўтказилаётган машғулотларнинг мазмунини чуқурлаштириш ва уларнинг самарадорлигини ошириш бўйича катта ишларни олиб бормоқдалар.

Ўтган икки ўқув йили барча ўқув звеноларида, тингловчиларнинг барча категорияларида партиянинг иқтисодий сиёсатига қизиқиш анча ошганлиги, назарий билимлар ва амалий фаолиятдан фойдаланишга қизиқиш бир мунча кўтарилганлигини кўрсатмоқда. Раҳбар кадрларнинг иқтисодий ўқувида назарий, илмий-амалий, методик конференциялар, шунингдек, ўқувнинг актив формаларидан бўлган семинарлар, амалий топшириқларнинг бажарилиши энг муҳим ўринларни эгаллаяпти. Иқтисодий ўқув, билимларни эгаллаш раҳбар ходимлар, шаҳар меҳнаткашларининг активлиги ва ташаббускорлигини оширишга бир мунча таъсир кўрсатаяпти. Мана шуларнинг ҳаммаси маълум бир даражада ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, унинг структура ва бошқаришини такомиллаштириш, меҳнат унумдорлигини ошириш, илмий-техника тараққиётини тезлаштиришга имкон бераяпти.

Шу ўқув йилида назарий, методик ва илмий-амалий конференцияларни ўтказишга катта аҳамият берилди. Марксча-ленинча ўқув ва иқтисодий таълим системаси бўйича ўқув йили тугалланиши муносабати билан мана шундай конференциялар В. П. Чкалов номидаги авиация бирлашмаси, «Ташсельмаш», «Таштекстильмаш», В. И. Ленин номидаги электрон техникаси, «Ташхимсельмаш», «Миконд», агрегат заводлари, бир қатор министрликлар партия ташкилотларида, шунингдек, барча район партия комитетларида ўтказилди.

«КПСС XXIV съезди ва адабиёт ҳамда санъатнинг меҳнаткашларни ғоявий-эстетик ва коммунистик аҳлоқ руҳида тарбиялашдаги вазифалари», «Марксча-ленинча ўқув, кадрларнинг иқтисодий таълими ва ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш масалалари» мавзусида шаҳар конференциялари, қурувчилар, транспорт ва алоқа корхоналари, илмий-тадқиқот институтлари ва конструкторлик бюролари, машинасозлик корхоналарининг раҳбар ходимлари билан тармоқ конференциялар ўтказилди.

Марксча-ленинча назарияни пропаганда қилиш масалалари, меҳнаткашларнинг иқтисодий таълими масалалари шаҳар партия комитети ва район партия комитетларининг пленумлари ва бюроларида, актив йиғилишларида, партия комитетларининг мажлисларида, партия бюроларида, бошланғич партия ташкилотларининг йиғилишларида, семинарларда ва конференцияларда кўриб чиқилди.

Лекин шу билан бир қаторда район партия комитетларининг, бошланғич партия ташкилотларининг марксча-ленинча ўқуви ва иқтисодий таълимга раҳбарлик фаолиятида ҳали бир мунча камчилик ва нуқсонлар бор. Машғулотларнинг ғоявий-назарий даражасини ошириш, илмий, техникавий ва ижодий интеллигенциянинг ғоявий жиҳатдан чиниқишини кучайтириш, сиёсий ва иқтисодий ўқув самарадорлигини ошириш, унинг барча қатнашчилари меҳнат ҳамда ижтимоий-сиёсий активлигини бундан буён ҳам оширишга кўрсатадиган реал таъсирини кучайтириш борасида кўпгина ишлар қилиш керак.

«Республика партия ташкилоти идеология ишининг аҳволи ва КПСС XXIV съезди қарорлари асосида уни бундан буён яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги масалани қараб чиққан Ўзбекистон КП Марказий Комитети XV пленуми ва қабул қилинган қарор бизнинг олдимизга янги масъулиятли вазифаларни қўйди.

...Ўқув йили ниҳоясига етди, лекин сиёсий ўқув давом этаяпти. Шу кунларда пойтахтнинг юзлаб пропагандистлари, сиёсий ахборотчилари ва агитаторлари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Москва шаҳар Бауман сайлов округи сайловчилари билан учрашувида сўзлаган нутқида баён этилган асосий хулосаларни тушунтириш бўйича катта ишларни олиб бормоқдалар.

Ш .ШАРИПОВ,
Тошкент шаҳар партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири.

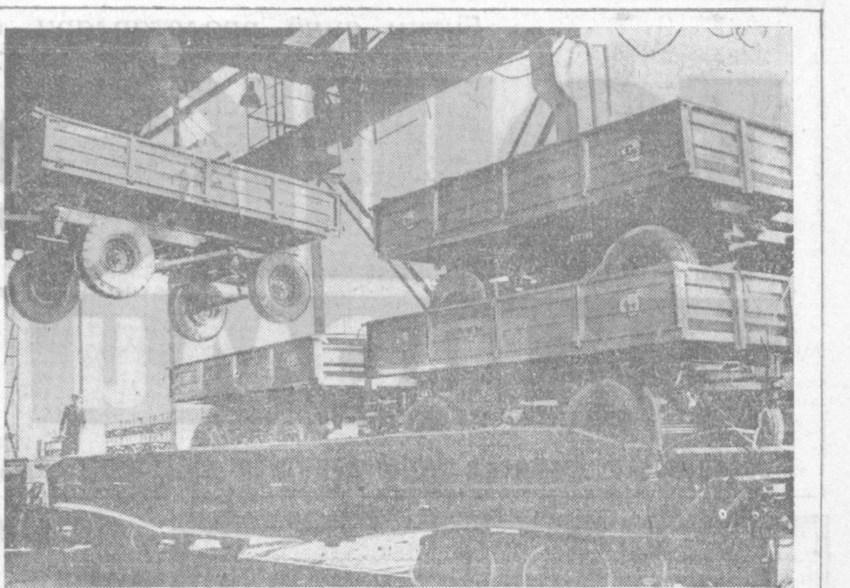

Тошкент трактор заводининг машинасозлари мамлакатимиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари учун кўплаб трактор ва прицеплар, шунингдек эҳтиёт қисмлар тайёрлаб бермоқдалар. Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллик олтин тўйини муносиб нишонлашга аҳд қилган корхона меҳнат аҳли фидокорона меҳнат қилаяпти. Бу йил қишлоқ меҳнаткашлари завод машинасозларидан 57 мингдан зиёд трактор прицеплари оладилар.

СУРАТДА: темир йўл платформаларига ортилиб жўнатилаётган янги прицеплар.

М. Нуриддинов фотоси.

РЕСПУБЛИКА ҚУРИЛИШЛАРИДА

ҚАРШИ. «Қаршипромжилстрой» трестининг бригадалари Қаршида темир-бетон буюмлар заводи иккинчи корпусини қуришга киришдилар. Кузда улар йилига 49,5 минг куб метр маҳсулот берувчи янги қувватларни ишга туширишмоқчи. Иккинчи корпус тамомила ишга тушгач, корхона йилига 480 минг куб метр темир-бетон маҳсулот ишлаб чиқара олади.

Бу Қарши чўлидаги ҳамма қурилишларни темир-бетон буюмлар билан тўла таъминлаш имконини беради.

* * *

НАМАНГАН. 138 метрли дюкер — кувурариқ муддатидан қарийб бир квартал олдин қурилиб бўлди. У Намангансойнинг бир соҳилидан иккинчи соҳилига ҳар секундда 40 куб метр сув ўтказади. Норин суви энди Катта Наманган канали орқали биринчи дапқир кўтарувчи насос станциясига келтирилди. Энди Тўрақўрғон райони хўжаликларида қарийб 10 минг гектар пахтазор сувга сероб бўлади.

* * *

ХЎЖАОБОД. Бу ерда асфальт-бетон заводи ишлай бошлади. У йилига 80 минг тонна асфальт чиқаради. Корхонанинг ишга туширилиши Андижон областининг Хўжаобод, Марҳамат, Қўрғонтепа ва Жалла-қудуқ районларидаги автомагистрални тезроқ қуриш ва ремонт қилишга ёрдам беради.

* * *

АНДИЖОН. Қорадарё устига қурилган кўприкдан биринчи автоколонналар ўта бошлади. Шу кўприкнинг очилиши Балиқчи районидаги Чинобод қишлоғи билан Хўжаобод қишлоғи ўртасидаги йўлни анча қисқартирди. 467-кўприк қуриш поезди коллективи миллион сўмдан ошадиган шу объектни қуриб битказди.

(ЎзТАГ).

Жаҳон ойнаси

ЯНГИ КОМБИНАТ

БУДАПЕШТ. Венгриянинг Веспрем шаҳрида янги уйсозлик комбинати қурилиши тугади. Веспрем шаҳрида қуриб битказилган комбинат — республикадаги тўққизинчи уйсозлик комбинати. Комбинатнинг фойдаланишга топширилганлиги мамлакатда уй-жой қурилишини жадал ривожлантиришга ёрдам беради. Корхонада шу йилнинг ўзидаёқ 500 та квартира тайёрланади. 1975 йилдан бошлаб комбинатнинг ишлаб чиқариш қуввати йилига 2500 та квартира ишлаб чиқарадиган даражага етади.

Келаси йили Венгрияда Кечкемет шаҳрида қурилаётган яна бир уйсозлик комбинати ишга тушади. Шунда республикадаги ўнта уйсозлик комбинатининг ишлаб чиқариш қуввати бир йилда 30 минг квартира тайёрлашга етади. Венгриядаги уйсозлик комбинатларида совет техникаси кенг қўлланилмоқда.

КАТТА МУВАФФАҚИЯТ БИЛАН

ДЕҲЛИ. Химачала—Прадеш штатининг бош шаҳри Симлада Панжоб китоб маркази уюштирган совет китобларини сотиш виставкаси катта муваффақият билан ўтди. Ўн кун ичида виставкани минглаб студент, маҳаллий зиёлиларнинг вакиллари, Симла яқинидаги қишлоқларнинг аҳолиси келиб кўрди. Виставка ташкилотчилари марксча-ленинча назарияга оид китоблар қўйилган, шунингдек, техника адабиёти намойиш қилинган стендлар виставкани келиб кўрувчиларнинг эътиборини ўзига жалб этганлигини таъкидламоқдалар.

Виставка ишлаб турган кунларда кўп кишилар Совет Иттифоқида босиб чиқарилаётган вақтли нашрларга обуна бўлдилар.

«БУМАР» МАРКАСИ БИЛАН

ВАРШАВА. «Бумар» бинокорлик машиналари саноати бирлашмаси составига кирувчи корхоналар ишлаб чиқараётган гидравлик экскаваторлар, ер ишлари учун мўлжалланган ғилдиракли ва занжирли машиналар, ўзиюрар кўтарма кранлар, бетон аралаштиргичлар ҳамда турли қурилмалар учун гидравлик узеллар жаҳоннинг кўпгина жойларида яхши маълум. «Бумар» фирмасининг белгиси қўйилган машиналар 42 мамлакат қурилишларида муваффақиятли ишламоқда. Бирлашма Польша Халқ Республикаси учун қурилиш техникасининг 70 процентини ишлаб чиқармоқда. Бирлашма қурилиш техникасини экспорт қилишда жаҳонда саккизинчи ўринни эгаллайди. Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик давлатлар Польша бинокорлик ускуналарининг асосий буюртмачиларидир.

Польша бинокорлик машиналари учун гидравлик узатиш коробкасини совет техника ҳужжатлари асосида ишлаб чиқармоқда. Шу соҳадаги Совет — Польша ҳамкорлигининг кўламлари тўғрисида қуйидаги факт ёрқин далил бўлади. СССР «Бумар» бирлашмасининг чет элларга юборишга мўлжалланган маҳсулотининг 50 процентини олади.

(ТАСС).

Франция ҳукуматининг қарори

ПАРИЖ. Бош министр Жак Ширак Франция миллат мажлисининг социал ишлар комиссияси ҳузурида гапириб, ҳукумат кексалик пенсиялари, оила нафақалари ва минимал иш ҳақини бир мунча кўпайтиришга қарор берганлигини маълум қилди.

Шу муносабат билан ушбу тадбирлар Франция меҳнаткашларининг ўз ҳуқуқлари учун кураши зўрайиб бораётганлиги туфайли қурилди, деган гаплар миллат мажлиси доираларида айтилмоқда.

Яқинда мамлакатнинг етакчи касаба союз бирлашмалари — умуммеҳнат конфедерацияси ва Франция демократик меҳнат конфедерацияси иш ҳақи анча оширилиши, шунингдек, Франция меҳнаткашларининг аҳволини яхшилаш юзасидан бошқа бир қанча социал ва иқтисодий чоралар кўрилиши зарурлигини айтган эди.

ЖАЗОИРДА АГРАР ЎЗГАРИШЛАР

Жазоир республикаси мамлакатда «Ер — ишлаганники» деган шиор остида ўтаётган аграр революция бошланганлигининг икки йиллигини нишонлади. Камбағал деҳқонларни ер билан таъминлашга ва қишлоқ хўжалиги кооперативларининг кенг шоҳобчасини тузишга қаратилган Жазоир қишлоғидаги туб ўзгаришларни амалга оширишга мамлакат аҳолисининг барча табақалари киришдилар. Янгидан тузилган кооперативларни қўшиб олган ижтимоий сектор ўтган йилнинг ўрталарига келиб Жазоирда ишланадиган 9 миллион гектар ернинг 2,5 миллион гектарига эга бўлди. Давлат кооператив хўжаликларга қарз, уруғлик, ўғит, қишлоқ хўжалик техникаси билан катта ёрдам бермоқда. Кооперативларга 12228 та трактор берилган. Бир неча юз минг ишчи, студент, хизматчи дала ишларида деҳқонларга ёрдам бермоқдалар. Қишлоқда рўй берган ўзгаришлар катта заминдорларга қарши қаратилган. Мамлакатда ҳозир уч мингга яқин катта ер эгаси бор.

Аграр революция давом этмоқда, деб ёзади «Ал-мужахил» газетаси. Унинг дастлабки натижалари кўзга яққол ташланиб турибди. «Коллектив меҳнат туфайли янги кишининг вужудга келиши аграр революциянинг асосий якунларидан биридир. Янги кишига шахсиятпарастлик ва манманлик ёт».

И. УВАРОВ.

Сараево — Югославиянинг йирик саноат ва маданий марказ шаҳарларидан бири ҳисобланади. Жуда чуқур бўлмаган, лекин, тез оқар Миляцка дарёси шаҳарни икки қисмга бўлиб туради.

ТАНЮГ—ТАСС фотоси.

АБИТУРИЕНТЛАРГА ЛЕКЦИЯЛАР

Республика Билимлар уйида олий ўқув юртларига кирувчи ёшлар учун махсус лекциялар цикли бошланди.

5 июлгача давом этадиган биринчи поток бўйича математика, физика фанларидан машғулотлар ўтказилади. Дарслар рус ва ўзбек тилларида олиб борилади.

6 июлдан 30 июлгача бўладиган иккинчи потокда математика, физика, адабиёт, СССР тарихи, химия, инглиз тили фанларидан лекциялар ўқилади.

Дарсларни олиб боришда В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети, Низомий номли педагогика институти, Беруний номли политехника институти олимлари ва ўқитувчилари қатнашмоқдалар.

Ҳамшаҳарлар, сизлар учун!

Харидорлар мамнун

Собир Раҳимов районидаги 4-магазин сотувчилари биринчи кварталда барча кўрсаткичлар бўйича планни ортиғи билан бажариб, райпишчеторгнинг кўчма Қизил байроғини олишга сазовор бўлдилар. Магазин коллективи сабзавот ва полиз экинларини ўз вақтида ҳамшаҳарларимизга етказиб беришга муносиб ҳисса қўшяпти. Жумладан, 17—18 июнь кунлари райпишчеторг базаларидан, Охунбобоев номли колхоздан магазинга ва унинг филиалларига 8770 килограмм картошка, 3720 килограмм кўк пиёз, 710 килограмм ўрик, 5018 килограмм бодринг, 668 килограмм сабзи, 650 килограмм лавлаги, 2445 килограмм карам келтирилди.

Савдо плани ҳам ортиғи билан бажарилмоқда. Сотувчилардан С. Содиқов, Р. Орифжонов, Т. Ғуломовлар биринчи кварталда пландаги 600 минг ўрнига 660 минг сўмлик маҳсулот сотишди. Иккинчи кварталда ҳам планни 185 минг сўмга ошириб бажариш мўлжалланмоқда. Меҳнатдаги муваффақиятлари учун магазин ходимларидан С. Нажмиддинов, Э. Тошмуҳамедов, Ж. Раҳмонбердиевлар «Социалистик мусобақа ғолиби» нишони билан тақдирланди.

Магазинда ҳар хил шарбатларни қуйиб сотиш ҳам яхши ташкил этилган. Ҳозир бу ерда кунига 420—450 сўмлик сабзи, узум, олма, шафтоли шарбатлари сотилмоқда.

Йигирма бир йилдан бери ана шу магазинда мудирлик қилиб келаётган С. Нажмиддинов полиз ва сабзавот экинларини тўғри даладан магазинга келтириш учун жон куйдирмоқда. Ҳамшаҳарларимиз магазин хизматидан миннатдор бўлишмоқда.

СУРАТДА: магазин ёнига ўрнатилган павильонда савдо пайти.

КЎПЛАБ САБЗАВОТЛАР

Ҳамшаҳарларимизга дала неъматларини кўплаб етказиб берайлик! — Ленин район улгуржи-чакана савдо идораси ходимларининг шиори ана шундай. Улар далаларда етиштирилган сабзавот ва полиз экинларини аҳолига кўплаб ва сифатли етказиб беришда жонбозлик кўрсатишмоқда. Бир кунда ана шу идорага қарашли 11 магазиндан ҳамшаҳарларимиз 10 тонна карам, беш тонна пиёз, тўрт тонна бодринг, бир тонна лавлаги ва 14 тонна картошка харид қилмоқдалар.

Ҳозир райондаги 1, 2, 7-магазинлар ўз-ўзига хизмат усулига ўтган. Бу магазинларга дала маҳсулотлари тўғри далалардан келтирилади. Улгуржи-чакана савдо идорасига маҳсулотлар Калинин районидаги «Қорасув» совхозидан келтирилмоқда. Дала неъматларини шаҳарликларга элтиб беришда 3-автокомбинат шофёрлари яхши ёрдам кўрсатишмоқда.

Район улгуржи-чакана савдо идораси мавсум бошидан бери ҳамшаҳарларимизга 120 тонна картошка, 45 тонна карам, 45 тонна бодринг, 10 тонна лавлаги ва 20 тонна помидор сотди.

Шанба оқшоми

Хушҳаво чаманларда

САЁҲ САРГУЗАШТЛАРИ

Тошкент атрофлари тоғлар билан ўралган бўлиб, унинг ажойиб табиати, хушҳаво, оромбахш, сўлим ва жозибадор жойлари кишини лол қолдиради.

Мана, Тошкентнинг Шарқий-шимолий «қопқоғи». Сиз қатор дарбозаларга дуч келасиз. Ҳар бир дарбоза ичида қанча чиройли, гўзал жойлар бор. Сиз Тошкентдан чиқиб, Чирчиқдан ўтиб борсангиз Ғазалкент, Хўжакентдан ўтиб чапга бурилсангиз, Угом дарёсини ёқалаб, соя-салқин боғу роғларга кириб қоласиз. Бу дарбозанинг ичида Хумсон қишлоғини кўрасиз. Бу жой ҳам жуда чиройлидир. Унинг атрофлари эса ёввойи ёнғоқзорлар билан бурканган. Дарё ёқалаб борсангиз, Угом қишлоғига етиб қоласиз. Қишлоқнинг атрофи кенг яйловлар билан ўралган. Бир кунда анча дам олиб, яна шаҳарга қайтиб келиш мумкин. Агар Чорвоқдан ўтсангиз Нанай, Боғистон, Бурчмулла, Чимён, Қорабулоқ, Полванак, Майдонтол, Такаёнғоқ, Ўрингич, Пском каби тоғ бағридаги қишлоқларга бориб қоласиз. Ҳар бир қишлоқда қанчадан-қанча сойлар, ҳавзалар, далалар бор. У кишига завқ бағишлайди.

Пойтахтимизнинг жанубий томонига йўл олсангиз равон, жозибадор жойлардан ўтиб, Тошкент олатоғларига рўпара бўласиз. Бу ажойиб осмон талаш тоғ Курама тизмалари деб аталади. Унинг Совуқ булоқ сойида ҳеч бўлганмисиз?

Совуқ булоқ узун сой бўлиб, боши қорли тоғлардан оқиб келади. Этаги Оҳангарон дарёсига келиб бирлашади.

Қурама тоғлардаги Совуқ булоқда дам олиш учун ҳамма имкониятлар мавжуд. Ҳаво, сув, қуёш, ўсимликлар макони ҳисобланган Совуқ булоқ бўйларида ўтириб дам олиш қандай яхши!

М. ТЎИЧИЕВ.

Ўз-ўз ўрганиб доно бўлур...

Тавозе қилмоқ одобининг баёнида

Машҳур Хоразм шоири Фирузий набирасига қилган насиҳатини давом эттириб айтади:

БАЙТ:
Тавозе айла, эй марди жувонмард,
Ўзингни қил жаҳон аҳли аро фард.

Эй фарзанд, тавозели ва адабли одам халқнинг муҳаббатини ўзига жалб қилади, дўстлик гулшанида ёрқинлик гулларини очади ва у гулшандан яқинлик, меҳрибонлик ва улфат базмида ҳар хил хуш ҳидли гуллар сочади. Мутакаббирга юмшоқлик томон йўл кўрсатади.

Тавозе ва адаб ёши кичикларни катталар дуосига сазовор қилади, катталар кўнглига кичикларнинг меҳру-муҳаббатини солади, у муҳаббат абадий қолади. Адабли ва тавозели ёшни халқ қадрлайди. Мутакаббир, фақат ўз манфаатларини кўзловчилар, жоҳил ва нодонлар адаб, тавозе нуридан маҳрумдирлар. Бунга бир мисол:

Қадимги эрон шоҳларидан Хисрав Парвез бир кун ов қилиб юрганида тожидан қимматбаҳо бир дурру-гавҳар узилиб ерга тушди. Овга қизиққан Хисрав ҳам, у билан бирга овга қатнашганлар ҳам гавҳарнинг узилиб ерга тушганини сезмадилар. Овдан қайтгандан кейин Хисрав Парвез гавҳарнинг йўқолганлигини билди, жарчи чақиртириб, ким ўша гавҳарни топиб келтирса, унга катта инъом ваъда қилди. Одамлар биёбонга чиқиб гавҳарни қидира бошладилар.

Иттифоқо, икки ҳамроҳ у биёбондан ўтиб шаҳар томонига кетаётган эдилар. Бу икки ҳамроҳнинг бири оқил ва адаб, тавозе зевари билан зийнатланган, иккинчиси эса, ғофил ва мутакаббир эди. Оқилининг оти — Муқбил жувонмард, ғофилининг оти— Мудбир эди. Улар гавҳарни қидириб юрган одамларга йўлиқдилар. Мудбир кибр, ғурури туфайли у одамларга салом бериб ҳолу-аҳвол сўрамай, мутакаббирона, қадам босиб ўз йўлида давом этди. Муқбил жувонмард эса, одамларга ва уларнинг бошлиғига салом бериб, адаб ва тавозе билан ҳол-аҳвол сўрашди. Шу чоқда оёғи остига кўзи тушди, йўқолган қимматбаҳо гавҳар унинг оёғи остида ётар эди. Дарҳол олиб бошлиққа тутди.

Бошлиқ Муқбил жувонмардни ўзи билан бирга олиб шаҳарга қайтди, бутун воқеани Хисравга бориб арз қилиб, гавҳарни унинг қўлига топширди.

Хисрав Парвез ваъдасига вафо қилиб, Муқбилга кўп инъомлар берди.

Саҳоват пеша қилмоқнинг баёнида

Эй фарзанд, бахилликдан йироқ бўл, номингни саҳийлик билан машҳур қил. Халқ бахил ва бадфеъл одамни душман, саҳий ва хушфеъл одамни дўст тутади.

Қадимги арабларнинг мўътабар одамларидан Ҳасан, Ҳусайн ва Абдулло Жаъфар исмли уч оғайни Бағдод шаҳридан Басрага сафар қилдилар. Йўлда уларнинг озиқ-овқат юкланган туяси озиғи билан йўқолиб қолди, қидирдилар тополмадилар. Йўл юриб ташна ва оч қолган ҳолда, бир хотиннинг уйига етиб келдилар. Хотиндан сув ва овқат сўрадилар. Хотин уларга сув келтирди. Унинг бир қўйи бор эди, шуни келтириб:

— Шу қўйдан бошқа ҳеч нарсамиз йўқ, хоҳласангиз сўйиб енг.— деди. Улар хотиннинг бунча ҳам олийжаноб, саҳийлигига ҳайрон бўлиб:

— Олийжаноблигингга қойил қолдик. Очлик жуда ғалаба қилгани учун қўйингни сўйишга мажбурмиз. Биз Басрага кетаяпмиз, тез кунда яна Ватанимиз Бағдодга қайтамиз, албатта бизнинг ёнимизга кел, сенга кўп нарсалар ҳадя қилиб, хурсанд қиламиз, —дедилар. Қўйни сўйиб, гўштидан етарли миқдорда кесиб олиб, пишириб едилар. Кейин кетишга отландилар. Кетар олдида у хотинга ҳовлилари Бағдоднинг қайси кўчасида эканини айтдилар.

Булар кетгандан кейин хотиннинг эри келиб қолди. Хотини воқеани баён қилгач, эри;

— Биттаю — битта қўйимиз бор эди, уни ҳам танимаган бегона кишиларга бериб қўйибсан, энди нима қиламиз? —деб хотинини койиди. Кўп вақт ўтмай эру-хотин ночорликдан жуда ҳам танг ҳолга келдилар. Уйларига келган меҳмонларнинг ваъдаларини эсга олиб Бағдодга қараб йўлга чиқдилар. Йўлда гадойлик қила-қила ниҳоят Бағдодга етиб келдилар. Бир неча кун шаҳар кўчаларини кезиб, ахири, Ҳасан, Ҳусайннинг уйларини топдилар. Икки биродар Ҳасан ва Ҳусайн хотинни таниб, уларни уйига олиб кирдилар. Хотин уларни эри билан таништирди. Ҳасан ва Ҳусайн уларни бир неча кун меҳмон қилиб, кўплаб олтин ва бир қанча қўй инъом қилдилар, бош оёқ сарпо кийдирдилар, сўнгра Ҳасан хотинга қараб:

— Раҳмат, сиздан кўп миннатдормиз, ташна ва оч ҳолда сизнинг уйингизга келиб меҳмонингиз бўлдик, ўзингизнинг фақирона турмушингизга қарамай, бизларни хуш қабул қилиб, бирдан бир қўйингизни сўйиб меҳмон этдингиз. Саҳий ва олийжаноблигингиз бизни ҳайратда қолдирди. Ҳозир сизларни биродаримиз Абдулла Жаъфарнинг уйига юборамиз. У ҳам сизни кутиб турибди— деб бир хизматчисини қўшиб Абдулла Жаъфарнинг уйига юборди. Абдулла Жаъфар буларни шодлик билан қарши олиб, бир неча кун зиёфат этди. Ҳасан Ҳусайннинг инъомларидан икки баробар ортиқ инъом-эҳсон қилди. Эру-хотин шодланиб уйларига қайтдилар умрларини роҳат фароғатда ўтказдилар.

Ш. Зуннун тайёрлаган.

Иккинчи мавсум

Ўтган йили Коммунистик шанбаликнинг 50 йиллигида район нинг минглаб меҳнаткашлари ўзлари учун барпо этилаётган маданият-истироҳат боғига ҳашарга келишди. Кун бўйи қилинган баракали меҳнатдан сўнг очиқ далада меҳнаткашлар йиғилишди.

— Ажаб ҳордиқ макони бўладиган бўлди-да, — деди ҳашарчилардан кимдир. — Нима ном беришар экан?

— Шанбаликнинг 50 йиллигига бағишлаб ишладик, шанбалик номи берилса қандай бўларкин?!

— Ажойиб фикр!

Кўпчиликнинг таклифини эътиборга олган Сергели район Совети ижроия комитети 20 гектарли янги барпо этилган боғга «Коммунистик шанбаликнинг 50 йиллиги» номини берди. Ўтган йили 9 майда боғ тантанали равишда очилди. Боғда бу йил ёзда иккинчи мавсум бошланди. Бу оромгоҳнинг 4,5 гектарлик кўли дам олувчиларга роҳат бахш этади. Кўлда қайиқлар прокат пункти ишлаб турибди.

Боғ территориясида уч юз ўринли ёзги кинотеатр, ошхона қурилмоқда. Атроф-теварак ям-яшил дов-дарахтлар, гулзорлар билан ўралган. Боғда ободонлаштириш ишлари олиб борилялти. У сергелиликларнинг оромгоҳи бўлиб қолмоқда.

СУРАТДА: Сергелидаги «Коммунистик шанбаликнинг 50 йиллиги» номли истироҳат боғ-кўлининг кўриниши.

Ю. Бутусов фотоси.

Ўлкамиз ўсимликлари

БАРГИЗУБ

Усимликлар хазинаси бой ва хилма-хил. Ут-ўланлар орасида не-не меҳригиёҳлар борки, уларнинг ҳикматига киши ҳайратда қолади. Шулардан бири баргизубдир. Унинг ҳамма қисми шифобахш ҳисобланиб, турли дардларни даволаш хусусиятига эгадир.

Халқ медицинасида Абу Али ибн Сино замонасидан бери қўлланиб келинади. Барги қон тўхтатиш, яраларни битиришда қўл келади, майин баргларини қиймалаб, ёки сувини суриб қўйса тезроқ даволайди. Агарда ички касалликни даволаш лозим бўлса баргизубнинг баргини хомлигича овқатга қўшиб ёки шундай истеъмол қилиш керак. Меъда, буйрак, ичак, ошқозон касалликларини даволашда баргизубнинг уруғини кап отиш зарур. Қон-томир касалликларини даволашда тана, илдизини қайнатиб ичиш тавсия қилинади. Хуллас, баргизубда гап кўп.

Шу кунларда баргизуб гуллаб уруғланмоқда. Уни йиғиб-териб, сояда қуритиб олинса дардларга даво бўлади. Баргизуб ўлкамизнинг ҳамма зоналарида учрайди. У кўп йиллик, тик бўйли, оддий баргли бўлиб, поясининг учида гул, уруғ ҳосил қилади. Барглари танасининг пастидан бошланиб ўсади.

Нилуфар гуллай бошлади. М. Нуриддинов фотоси.

Габрово юморлари

★ Бир габроволик печкага ўтин ташлади. Сўнгра печканинг қопқоғини ёпиб, хаёл сура бошлади: Мана, ҳозир у гугурт келтиради, ўтинлар ёна бошлайди ва хона иссиқ бўлади. Бу хаёлдан кейин габроволикка совқотгани ҳақиқатан ҳам билинмай қолди ва у деди:

— Эҳ, мен ўтинни бекорга сарфлаб юборибман-да. То қаттиқ совуқ тушгунча кутиш керак эди.

★ Машҳур болгар ҳажвчиси Чудомир қўйди-чиқди ҳақидаги баҳсда қатнашиб қолди.

—Агар бизнинг эркакларимиз ақлироқ бўлганда эди, қўйди-чиқдилар бунчалик кўпайиб кетмаган бўларди,— деди бир аёл.

—Бекор гап. Агар эркаклар ҳақиқатан ақлироқ бўлишганда, улар камроқ уйланишарди, — деди Чудомир.

★ Бир габроволик бойиб кетди ва Парижга жўнади. Сафар олдидан у ўз қариндошларига бу буюк шаҳарнинг кўринишлари тасвирланган откриткалар юбориб туришини ваъда қилди. Узоқ вақт давомида ундан ҳеч қандай дарак бўлмади. Ниҳоят, у Эйфель минораси тасвирланган откриткани юборди. Откриткaнинг орқасига габроволик қуйидаги сўзларни ёзиб қўйганди;

— Бу Эйфель минораси. У ердан шаҳарнинг қолган ҳамма жойи кўриниб туради.

★ Габроволик болакай отасидан пул ундирмоқчи бўлди.

— Дада, мен туш кўрдим. Тушимда сен менга ўн лев берибсан.

— Ў, жуда ажойиб иш бўлибди-да, ўғлим. Сен тартибли боласан. Шунинг учун бу пулларни ўзинг ишлатақол.

★ Габроволик ҳунарманд ҳар доим овқатланиш олдидан шогирдини оғизда тўйдиришга одатланган эди. У шогирдига вино шишасини узатар ва шишага қараб гапирарди:

— Қени, ялқовлик қилма, шогирдим сени ичиб тўйсин. Эҳ, истамаяпти. Ундай бўлса, кўздан йўқол, ялқов!

Хўжайин шундай деб винони хотинига узатар, у эса, шишани ертўлага олиб тушиб кетарди. Бу ҳол бир неча бор такрорланди. Шогирд хўжайинининг бу қилиқларидан ўзича зимдан кулиб юрар, лекин индамасди.

Бир куни устахонага зудлик билан бажариш лозим бўлган буюртма бериб қолишди. Хўжайин темирни кўрада обдон қизитиб олгач, сандонга қўйди. Шогирд эса, ғайрат билан ишга киришиш ўрнига, болғани сал-пал қимирлатди-да, деди:

— Қани, ялқовлик қилма, шундай яхши хўжайинга ёрдам бер, ақир. Эҳ, истамаяпти. Ундай бўлса бор, кўздан йўқол, дангаса!

Шогирд шундай деганча болғани ерга улоқтириб юборди.

Архив материалларини варақлаганда

ҚЎҚОНГУЛ—КЎРГАЗМА ҚАТНАШЧИСИ

Тошкент гуллари. Бир-биридан нафис ва ранго-ранг. Улар шаҳримиз хиёбонлари, кўча ва истироҳат боғларига ўзгача ҳусн бахш этади. Бу анвойи гулларнинг муаттар ҳиди кишиларга олам-олам завқ-шавқ бағишлаш билан бирга, ёзнинг жазирама иссиқ кунларида баҳор нафасини уфуриб туради. Улар ҳамшаҳарларимиз тўй-маракаларида дастурхонни безайди.

Ажойиб атиргул ва бошқа гуллар ўстирилаётган гулхоналарда қўқонгул, хризантеманинг ажойиб навлари ҳам пайдо бўлди. Улар орасида, ҳаваскор гулчи Н. Поляков томонидан етиштирилганлари, айниқса, киши диққатини тортади. Бир вақтлар бу ҳамшаҳаримиз пойтахтимизнинг йилнинг тўрт фаслида ҳам гуллар безаб туришини орзу қилган эди. Шу мақсадда Николай Сергеевич 1923 йилдан бошлаб эрта баҳордан кеч кузгача яшнаб турувчи бинафша, қўқонгул ва хризантемаларнинг ажойиб навларини етиштириш бўйича тажрибалар ўтказишга киришди. Унга германиялик гулчи ҳамкасблари қўқонгулнинг «диадема» деб аталувчи нави уруғидан юборишди. У қийғос очилганда гулзорни ҳозиргина қор қоплагандек туюларди, кишига.

Николай Сергеевичда ана шунга ўхшаш бир неча қўқонгул турларини яратиш фикри туғилди. Бу йўлда у ўз ишини ҳар томонлама уюшқоқлик билан давом эттирди. Дастлабки тажриба учун гулчи хризантемасимон гулларнинг турли рангда товланувчи навларини танлади.

Шу асно да Н. Поляков етти йил қўқонгул, хризантеманинг бежирим навлари устида астойдил тажриба ишлари олиб борди. 1934 йилга келиб, у қўқонгулнинг аввалгиларига мутлақо ўхшамаган уч навини яратишга муваффақ бўлди. Улардан иккитаси германиялик гулчи дўстлари юборган оқ «диадема»ни эслатар эди. Аммо бу кўркам гул навининг бири гунафша, иккинчиси пушти рангда эди. Учинчиси эса, қўқонгулнинг хризантемага ўхшаш нави бўлиб, сирень рангида эди.

Шу йилнинг ўзидаёқ хризантеманинг ранго-ранг, олтиндек товланувчи ўндан ортиқ турларини яратди. Шу вақтга келиб, Н. Поляковнинг етиштирган гул коллекциялари ўттиздан ошган эди. Унга бинафшанинг узоқ вақт яшнаб турувчи намуналарини яратиш ҳам насиб этди. Уларнинг ҳар бири йилига 200—300 тагача гуллар эди.

1939 йилда Москвада Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик кўргазмаси очилди. Республикамиздан намойиш этиш учун жўнатилган пахта, гуруч, мош, буғдой каби қатор маданий ўсимлик маҳсулотларига кўргазма мукофотлари берилди. Н. Поляков яратган гул навларидан ҳам 20 дан ортиқ энг яхши турлари бу ерда намойиш қилинди. Тошкент қўқонгуллари айниқса, катта шуҳрат қозонди. Бу ҳақда эшитган кўпчилик москвалик гулчилар кўргазмага ошиқишди. Орадан кўп ўтмай. Н. Поляков номига хат келди. Унда шулар ёзилган эди: «Юборган қўқонгулларингиз кўпчилик эътиборини қозонди. Кўргазма комиссияси уларнинг ноёб ва камёблигини инобатга олиб, юксак баҳолади». Шундан кейин гулчи яна бир мактуб олди. Унда «Сизнинг гулларингиз аъло ва яхши баҳо олди» дейилган эди. Бу ўзбек гулчисининг кўпчилик эътироф этган улкан муваффақияти эди.

1940 йилги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалиги кўргазмасида тошкентлик машҳур гулчи Н. Поляковнинг гуллари намойиш этилибгина қолмасдан, унинг боғдорчилик бўлимида бу гулчи томонидан ўзи яратган анвойи гуллар экилди ҳам. Шундай қилиб, ҳар хил рангда товланувчи нафис Тошкент гуллари мамлакат бўйлаб тарқалишга «йўлланма» олди.

Ф. ЙЎЛДОШЕВА,
ЎзССР Марказий Давлат архивининг катта илмий ходими.

УМРИ БОҚИЙ ШАҲАРЛАР

Афинани дунёдаги умри боқий шаҳарларнинг бобокалони дейиш мумкин. Бу қадимий шаҳарнинг барпо этилганлигига 3509 йил бўляпти. Италиянинг пойтахти Рим эса, ёши улуғликда иккинчи ўринда туради. Унинг шаҳар номини олганига 2762 йилдан ошди. Арманистон ССРнинг маркази Ереван ҳам энг қадимий шаҳарлардан бири ҳисобланади. Ҳозир унинг ёши салкам 2760 да, Самарқанд шаҳри ёшининг улуғлиги жиҳатдан тўртинчи ўринда туради.

Париж, Лиссабон, Қобул каби шаҳарларнинг икки минг рақамини босиб ўтганига анча вақт бўлди.

Қулайликлар адреси:

Машинангиз бузилса...

Машинангизнинг бирор ери бузилиб қолса ёки у ер, бу ерга уриб олсангиз, дарҳол «Узавтотехобслуживание» га қарашли 8 та станциянинг бирортасига мурожаат қилинг. Қўли гул усталар машинангизни кўнглингиздагидек қилиб, тузатиб беришади.

Ҳамшаҳарлар ими з «Жигули» машиналарини Ҳамроқул Турсунқулов кўчасида жойлашган 1-станцияда ҳамда шу кўчадаги 7-станцияда «ГАЗ-24», «Запорожец» машиналарини тузатишлари мумкин. Бундан ташқари, улар Куйбишев кўчасидаги 4 ва Луначарский кўчасидаги 141 уйларда жойлашган станцияларга ҳам мурожаат қилишлари мумкин.

Фурқат кўчасидаги 3-уйда жойлашган 6-станцияда фақат мотоциклар тузатилади. Еттитерак кўчасидаги 1-тупикнинг 1-уйида жойлашган 8-станцияда эса, инвалидларнинг ҳамма турдаги мотоколяскалари ремонт қилиб берилади.

Нотариусга ишингиз тушса...

Шу кунларда 10-синфни битириш арафасида турган йигит-қизлар ўзларининг сўнгги имтиҳонларини топширмоқдалар. Улар ҳадемай ўқув юртларига кириш учун ошиқадилар. Шунда ҳужжатларни топшириш учун ундан нусха олдиришлари керак бўлади. Бугунги кунда шаҳримизда ишлаб турган 12 нотариус идораси улар ҳожатини чиқаради. Бу идоралар соат 10 дан 19 гача ҳамшаҳарларимизни қабул қилади. Улар Кафанов—81, Киров—4, Урицкий — 82. Ипподромная—12, Собир Раҳимов—45, Олмазор—28, Усмон Юсупов кўчасидаги 137-уйларда жойлашган.

Сўраган эдингиз...

СИФАТ БЕЛГИСИ НИМА?

Ҳурматли редакция! Сўнгги вақтларда пойтахтимиз саноат корхоналарида Давлат Сифат белгиси билан тайёрланаётган буюмлар сони кўпайиб бормоқда. Сифат белгисини оладиган маҳсулотларга қандай талаблар қўйилади? У ёки бу буюмгаана шундай юксак ном қанча муддатга берилади? Газетангизда шу тўғрида материал берсангиз.

Н. ЙИГИТАЛИЕВ, З. НОРМАТОВ,
самолётсозлик заводи ишчилари.

Ватанимиз саноат корхоналарида ишлаб чиқарилаётган ҳамда жаҳон стандарти намунаси талабларига ҳар томонлама жавоб бераоладиган энг яхши маҳсулотларга Давлат Сифат белгиси бериб борилади. Буюмларга Сифат белгиси Давлат аттестация комиссиялари томонидан маълум бир муддатга, яъни бир йилдан уч йилгача вақтга берилиши мумкин.

Ҳар бир корхона коллективи ўзи тайёрлаётган маҳсулотнинг Сифат белгиси олишига тарафдордир. Чунки, корхона бу юксак номга сазовор бўлган маҳсулоти учун унинг улгуржи баҳосига қўшимча ҳақ олади. Коллектив бу қўшимча маблағдан маҳсулот сифатини янада яхшилаш, алоҳида намуна кўрсатган ишчи-хизматчиларни моддий рағбатлантириш каби мақсадларда фойдаланади. Бунинг натижасида, буюртмачи ташкилотлар ўз навбатида, чакана нархи ўзгармаган ҳолда сифатли маҳсулотлар олади. Шундай экан, бу системани маҳсулот ишлаб чиқарувчига ҳам, харид қилувчига ҳам ҳар томонлама фойдали дейиш мумкин.

Юқорида айтиб ўтилгандек, Сифат белгиси саноат корхоналари маҳсулотларига уч йилгача муддатга берилади. Бу шунинг учун ҳам қилинадики, коллективлар ўзлари тайёрлаётган буюмлар сифатини мунтазам такомиллаштириб борсинлар, уларнинг афзалликларига бирор путур етказмасинлар.

Мабодо, энг яхши деб топилган маҳсулотларнинг сифати талаб даражасидагидан пасайиб кетса, бундай ҳолларда Сифат белгиси олиб ташланади.

✦ ШУНАҚАСИ ҲАМ БЎЛАДИ

ИЛОНЛАР БОСҚИНИ

НЖАМЕНА. Африкадаги Чад мамлакатининг бепоён саваннасида овлоқ жойдаги Кело қишлоғининг аҳолиси шу куни ҳам одатдагидек тонг отиши билан турди ва янги меҳнат куни бошланди. Фалокатдан дарак берувчи ҳеч нарса йўқдек эди.

Бир маҳал қишлоқ чеккасидаги кулбалардан бирида ёрдам сўровчи қаттиқ қичқириқ эшитилди. Ёввойи табиат билан якка-якка яшовчи қишлоқ аҳолиси ҳар хил тасодифларга кўникиб қолган. Шу сафар ҳам кўп кишилар маймун подаси уй омборига ҳужум қилган бўлса керак, деб ўйлади. Аммо, аҳвол бундан ёмонроқ эди: ё бирон инстинкт билан ёки олисда бирон жойда чиққан ёнғиндан қочаётган беҳад кўп илонлар қишлоққа бостириб кела бошлади.

Узун-узун пичоқ, таёқ ва тош билан қуролланган кишилар ўзларини илондан муҳофаза қила бошладилар. Илонлар босқини қайтарилди-ю, лекин осонга тушмади. Неча ўнлаб кишиларни заҳарли илонлар чақди, шулардан беш кишининг ҳаётини сақлаб қолиб бўлмади.

(ТАСС).

Рассом табассуми

— Нега, анави кишига ёрдам бермаяпсан, дейсанми? Мен ахир боксдан эмас, енгил атлетикадан спорт мастериман...

Қуш уясида кўрганини қилади.

С. Емгирчиев расмлари.

БИЛАСИЗМИ?

Бензин мойдан қолган эски доғни эритади, магний оксиди уни шимади. Шунинг учун ҳам бензин ва магний оксиди аралашмасидан тайёрланган паста ёрдамида газлама, қоғоздаги эски мой доғларини яхшилаб тозаласа бўлади.

* * *

У ёки бу уй-рўзғор юмушини бажараётганда бирор металлни арра билан қирқишга тўғри келади. Бу иш осон бажарилсин учун темир парчасининг арраланадиган қисмига канакунжут ёғи томизиш мақсадга мувофиқдир.

ҚАНДАЙ ЧЎМИЛИШ КЕРАК?

Фойдали маслаҳатлар

Сувда чўмилиш кишини соғлом ва бардам қилади. Аммо чўмилишнинг ҳам ўзига хос қоидалари бор. Буни унутмаслик керак. Чиниқишни энг аввало баданни сочиқ билан артишдан бошлаган маъқул. Сувда чиниқиш жараёни узвий ва мунтазам равишда олиб борилиши керак. Артинишдан олдин баданни сал-пал қизитиш керак. Лекин қизитиш тер чиқишгача бориб етмаслиги лозим. Бунда хона ҳарорати 18—20 градусдан паст бўлмаслиги лозим.

Артинишда ҳўлланган сочиқ ёки махсус мочалкадан фойдаланинг. Уларни сувда ҳўллаб, сиқиш, сўнгра артиниш керак. Энг аввало қўллар, кейин бўйин, кўкрак, қорин, елка ва оёқлар артилади. Кейин шу йўсинда қуруқ сочиқ билан бадан қизаргунча артилади. Бу жараён 3—8 минутгача давом этиши мумкин.

Бутун танани ювиш учун душдан фойдаланинг. Сув ҳарорати аввало 20 градус, кейинчалик чиниққач 15—16 градус бўлса яхши. Душда чўмилгач, баданни аввалги тартибда қизаргунча, қуруқ сочиқ билан артиш керак.

Очиқ ҳавзаларда чўмилишни сув ҳарорати ёз ойларида 16 градусдан, кузда 13 градусдан, ҳаво ҳарорати эса 18—20 градусдан паст бўлмаганда бошлаш керак. Биринчи кунлари 2—3 минутдан кўп чўмилмаслик керак. Кейинчалик бу чўмилишни 15—20 минутгача узайтирса бўлади. Эрталаб жисмоний тарбия машқларидан сўнг, кундузи (тушликдан олдин) ёки кечқурун чўмилса жуда фойдали бўлади. Агар толиққанингизни сезсангиз, чўмилишдан олдин бироз дам олинг.

Кунига бир марта чўмилинг. Сувга аста-аста тушинг, тезда чиқинг. Чўмилаётиб турли ҳаракатлар қилиш, сузиш керак. Шуни ҳеч унутмангки, терлаган пайтда сувга тушиш мумкин эмас. Бош айланиб кўнгил айнигунча ёки лаблар кўкариб, бармоқлар оқариб кетгунча чўмилиш ярамайди.

Чўмилиш учун ажратилган махсус жойларда чўмилиш лозим. Белгиланган зонадан узоққа сузиб кетмаслик керак. Сузишни билмайдиганлар тажрибали сузувчилар ёки инструкторлар назоратида чўмилиши лозим.

◉ *Газетхон илтимоси*

Гулоб қандай ичимлик?

Ичимликнинг хосиятлари

Гулоб ҳақида анча-гаплар айтилди. Унда қандай хосиятлар бор? Биринчи сўзни Ҳаким Кермонийга берамиз. «Гулобнинг энг яхшиси,—дейди у «Баҳр улвос» китобида,—хушбўй ва таҳирроғидир. Қаръ ва анбиқ орқали олингани афзал бўлади. Ундан бир қадаҳ ичилса, кўнгил беҳузурлигини, юрак сиқилишини йўқотади, меъда ва юракка қувват беради. Эшитишимча,—деб давом этади, —оқ гулдан олинган гулоб ҳам иссиқдан қўзғалган бош оғриғини қолдиради, меъда ва юракка қувват беради, ичилганда ва ҳидланганда кўнгил айнишини ва юрак сиқилишини йўқотади. Иссиқдан қўзғолган хафақонга қарши кучли таъсир кўрсатади. Кўзга томизилса, кўз иллатларини бартараф қилади, оғриғини қолдиради. Сочга узоқ вақт суркалса, уни оқартириб юборади».

Муаллиф Исҳоқ ибн Имроннинг қуйидаги гапини келтириб дейди: «Исҳоқ ибн Имроннинг ёзишича, гулоб кўздан ёш оқишини ва йирингнинг келишини йўқотади. Кўзда пайдо бўлувчи ҳар хил иллатларни даф қилади».

Энди «Қорабодини кабир» китобини варақлаймиз. Ундан гулоб тавсифига бағишланган қуйидаги жумлаларни ўқиймиз: «Гулоб мияга, юракка ва меъдага қувват беради,—деб ёзади унинг муаллифи,—ярим қайноқ ҳолда ичилса, оғиздан қон келадиган иллатни даф қилади, нафас йўлидаги хилтларни, тумов иллатларини йўқотади. Меъда ва ичак оғриқларига қарши фойдалидир. Совутилгани эса, иссиқдан юз берадиган хафақонни қолдиради, баданга куч-қувват беради. Шаробга қўшиб ичилса хурсандчиликни зиёда қилади. Ҳидланса—бош оғриғини, суркалса—кўз оғриғини қолдиради. Хушбўй қилиб ҳидлангани юракка куч беради, кўнгил айнишини, беҳушликни даф қилади, мияга ва ҳис аъзоларига қувват беради, киши кайфиятини кўтаради».

«Махзан ул-адвия» да ҳам гулобнинг меъда, юрак мияга куч бериши, хафақон иллатини бартараф қилиши кўнгил айнишини, беҳушликни, юрак сиқилишини йўқотиши баён қилинган.

Умуман, гулоб ҳақидаги бундай илиқ гапларни «Қорабодини кодирий», «Қорабодини шифоий» ва бошқа тиббий китобларнинг барчасидан ўқиш мумкин!

Шоирлар талқинида

Қадимда гулоб ичиш анъанага айлангани ҳатто машҳур шоирлар ижодида ҳам ўз аксини топган.

Алишер Навоий асарларида ҳам гулоб ҳақида кўпгина мисралар мавжуд. «Қаро кўзим» деб бошланадиган машҳур ғазални эсланг! Унда қуйидаги байт бор:

Юзида терни кўриб ўлсам, эй рафиқ, мени,
Гулоб била ювғину, гул баргидан кафан қилғил!

Бу ерда ажойиб ўхшатиш бор. Гулоб гул япроқларини буғлантириш, терлатиш орқали томчилатиб олинади. Навоий ўз маъшуқасини гул деб тасаввур қилса, юзидаги тер томчиларини гулдан томчилатиб олинаётган гулобга ўхшатади. Иккинчи мисрада эса, гулоб сўзини ишлатиш билан бу фикр равшанлаштирилади. Бу байтдан бошқа маъно кўзланганда ҳам, Навоий гулобни севганлиги, ҳатто, вафот қилганда ҳам гулоб билан ювишларига рози эканлиги кўриниб турибди.

Форс ғазалиётининг забардаст намоёндаси, Шерознинг умри боқий булбули Шамсиддин Ҳофиз Шерозий ғазалларида ҳам гулоб сўзи тез-тез кўзга чалинади. У ўз давридаги ноҳақликларни кўрсатиш учун бир ғазалда гулоб сўзидан усталик билан фойдаланган. Мана у:

Аблаҳонро ҳама шарбат
зи гулобу қанд аст,
Қути доно ҳама аз хуни
жигар мебинам.

(Аблаҳларнинг (ичадиган) шарбати гулобу қантдан, Донолар овқати жигар қонидан эканини кўраётирман).

Шоир ўз даврида олчоқ, нокас бойларнинг маишати юқори эканини, илм аҳллари эса, фақирликда кун кечираётганини гулоб воситасида ифодалаган. Бундан яна шу нарса маълум бўладики, Ҳофиз даврида гулобнинг қиймати баланд бўлган, уни фақат ёнида етарли маблағи бўлган кишиларгина ича олган.

Форс-тожик шоири Савдонинг қуйидаги байти ҳам диққатга сазовордир. У ёзади:

Савдо димоғи сўхтаатро
илож нест,
Жуз он ки дар баҳор
хури бо гулоб об.

(Савдо, куйган димоғинг (давоси) учун. Баҳорда гулобу сув ичишдан ўзга илож йўқ).

Форс-тожик тилида димоғ деб мияни айтадилар. Бу байтни ўқиган кишида куйган, аъни айниган мия учун гулоб ичишдан қандай манфаат бўлиши мумкин, деган савол туғилади. Ҳа, гулобда мияни қувватлантирадиган кучли хислат борлигини юқорида кўрдик. Борди-ю, димоғ сўзини одамнинг кайфияти маъносида олсак ҳам, гулоб киши кайфиятини қандай қилиб кўтариши гулоб хислатлари бобида маълум бўлди. Байтдаги сув сўзи эса, ўз-ўзидан маълум. Куйган сўзи ишлатилганидан кейин, ўчириш учун албатта сув лозим!

Шарқда «Абулмаъоний» («Маънолар отаси») лақабини олган, ўз асарлари орқали Навоийнинг чексиз ҳурматига сазовор бўлган ва уни «Хамса» ёзишга маълум даражада илҳомлантирган Низомий Ганжавий ғазалларида ҳам қуйидаги байт бор:

Дар ин афсона шарт
аст ашк рондан,
Гулоби талх бар Ширин
фишондан.

(Бу афсонада (кўздан) ёш ҳайдаш, Аччиқ гулобни Ширинга сочиш шартдир).

«Ашк рондан» сўзи йиғламоқ демакдир. Агар уни сўзма-сўз таржима қилсак, ёш ҳайдаш дегани бўлади. Гулоб олиш учун гулдан унинг сувини ҳайдаш, буғлатиш, ёшга ўхшатиб буғ томчиларини томчилатиб, гулоб ҳосил қилиш керак. Ҳосил қилинган энг тоза гулоб хушбўй, аммо, аччиқ таъмга эга бўлганидир. Шоир иккинчи мисрада кўздан «Гулоби талх» (аччиқ гулоб) сочиш керак дейди. Бу билан у ёрга етишиш учун астойдил, чин дилдан йиғлаш керак, шунда у гулобга ўхшаб ширин, пок йиғи бўлади демоқчи бўлган.

Умуман, бу байт чуқур маънога эга. Уни икки хил таржима қилиш мумкин. Биринчиси, шуки, Ширинга етишиш учун кўздан беғараз ёш тўкиш, интилиш, қайғуриш керак. Иккинчиси шуки, Ширинга аччиқ, яъни энг тоза гулоб ҳадя қилиш, бу билан бисотида мавжуд бўлган энг яхши нарсаларни ундан дариғ тутмаслик керак. Бу ерда ширин сўзини қўллашдан ҳам мақсад кўзланган. Шоир ширинликка аччиқликни қарама-қарши қўймоқда. Бунинг сабаби нима? Сабаби шундаки, илгари қандолатчилар ўзлари тайёрлаган қантларини хушбўй қилиш учун аччиқ гулобдан, яъни энг тоза гулобдан аралаштирганлар. Агар Ширин сўзини киши исми сифатида қарасак, Ширин юзига аччиқ гулоб сепиш олижаноблик қилиш, Ширинга энг хушбўй нарсани сепиш билан яхши кайфият бағишлаш демакдир. Чунки, энг тоза гулоб атир сифатида ҳам фойдаланилади.

Бобо Соиб ҳам гулоб сўзидан жуда ўринли ва чиройли сўз ўйини қила олган. У ёзади:

Ҳарчанд аз офтоб бувад
талхии гулоб,
Шуд талх аз надидани
рўят гулоби чашм.

(Гулоб аччиқлиги офтоб (тиғидан) бўлади, Кўзимиз гулоби (офтоб) юзингни кўрмасликдан аччиқ бўлди).

Бу кичкинагина байтда ҳам чуқур маъно жамланган. Гулбаргларни қайнатиш воситасида олинган гулоб одатда аччиқ таъм ҳосил қилиб, кучли қувватга эга бўлиши учун, ўн-ўн беш кун офтоб тиғига қўйилган. Қайнаб чиққан гулоб аччиқ таъм ҳосил қилган. Демак, гулоб офтоб юзини кўрса, аччиқ бўлар экан! Аммо, шоирнинг айтишича, у ўз ёрининг офтоб юзини кўрмагани учун, кўзининг гулоби, яъни ёши аччиқ таъм ҳосил қилипти. Буни қандай тушуниш мумкин? Гап шундаки, одам ғам ва қайғудан изтироб чекиб йиғласа, кўз ёшларининг таъми аччиқ бўлади. Хурсандчиликдан тўкилган кўз ёши эса, ширин бўлади. Шоир ўз ёрининг офтоб юзини кўрганда эди, хурсандчилиги ошган бўларди. Айни пайтда эса, кўздан тўкилган кўз ёшлари эса, ширин таъм ҳосил қилган бўлар эди!

Фикримизнинг далили учун ўтмишда қизларнинг турмушга чиқишга рози ёки норози эканини аниқлаш учун қўлланилган бир усулни келтириб ўтмоқчимиз. Аввало шуни айтиш керакки, ўтмишда қизнинг турмушга чиқиш ёки чиқмаслиги сўраб ўтирилмаган. Аммо, баъзи бир раҳмдилроқ ота-оналар ўз қизларини ўзи хоҳламаган бирорта йигитга бериб қўйиб, қизларига жабр қилмаслик учун, бирорта хотинга буюриб, қизнинг кўз ёшини ялаб кўришни сўраганлар. Қиз кўзидаги ёш ширин бўлса, демак, қизнинг ўзи узатилаётган йигитга рози эканлиги маълум бўлган. Аччиқ бўлганда эса, норози деб ҳисобланган.

Амир Хусрав Деҳлавий ғазалларида ҳам гулоб сўзи ишлатилган байтларни кўриш мумкин:

Бар ман аз дида биризид
гулоби, ки ба умр,
Лаззат аз ишқи ҳамин
дарди сари буд маро!

(Кўздан мен учун гулоб тўкингки, бир умр, Шу нарса ишқидан лаззат олиш истаги бор эди менда).

Ҳиндистонлик машҳур олим ва шоир Мирзо Асадуллохон Ғолиб эса:

Дар мавсими тамуз гу-
лоби ба тан бириз,
То оби рафта боз ояд
ба жуйи гул!

(Иссиқ ёз мавсумида танингга гулоб сеп, Токи оқиб кетган сув гул ариғига (қайтиб) келсин) дейиш билан ёрни гулга ўхшатади ва ёр ўз баданига гулоб сепса, гўёки гулдан чиққан сув яна қайтиб гулга келади деб, ўхшатиш қилади.

Ўзбеклар билан тожиклар орасидаги дўстликнинг ёрқин символи, Алишер Навоийнинг севимли устоди, буюк олим Абдураҳмон Жомийнинг турли мавзуларда ёзилган ажойиб асарлари борлигини ҳамма билади. Жомий ўз асарларининг бирида бир воқеани баён қилар экан, шундай дейди:

«Баъдаз он фармуд оби
гулоб бар руйи у
бизаданд, ба худ боз
омад».

(Юзига гулоб сепишни буюргандан кейин, (у) ўзига келди).

Гулобнинг хислатларидан воқиф бўлган кишилар ундан ҳушини йўқотган ва кўнгли беҳузур бўлган беморларни тузатиш мақсадида юзига гулоб сепганлар. Бунда гулоб ҳиди бемор бурни орқали кириб, киши миясига ва юрагига таъсир қилган, унинг кайфиятини яхшиланишига ва тетикланишига кўмаклашган.

Ҳиротлик машҳур табиб ва шоир Юсуф ибн Муҳаммад Юсуфий ёшлик онларидаёқ табибликда ва шоирликда ном чиқарган эди. У Навоийнинг «Мажолис ун-нафоис» китобидан кўпгина улуғ кишилар қатори ўрин олишга муваффақ бўлган. Кейинчалик Заҳриддин Бобирнинг таклифи билан Ҳиндистонга бориб, Бобирнинг хос табиби вазифасида ишлаган. Табобат оламида унга шуҳрат келтирган китоб «Жоме ул-фавойид» («Фойдалар мажмуаси») деб аталади. Китобда юқорида зикр қилинган Жомий жумласига алоқадор бир нарса ҳам киши диққатини жалб қилади.

Юсуфий ғаш (кўнгил айниши, қайт қилиш, баъзи ҳолларда ҳолсизликдан ўздан кетиш) касаллигини бартараф қилиш учун қуйидаги рубоий-рецептини тавсия қилади:

Билим кўзини оч, юз
берганда ғаш,
Лозим недир уни сабабин
англаш.
Сабаб ўлса, қони ёки
сафроси,
Ёки бошқа модда, лозим
даф айлаш!

Демак, ғаш касаллиги юз берса, унинг сабаби қон бўлса, қон олдириш керак. Агар сафро, савдо ёки балғам бўлса, сурги ичиб, бу моддаларни тандан қувмоқ лозим. Бироқ бу нарсаларни амалга ошириш учун узоқ вақт керак. У пайтгача ғаш иллати кучайиб, бемор ҳушидан кетиб қолсачи?! Шунинг учун Юсуфий қуйидаги маслаҳатни беради:

Ғашдан кимда юрак суст
бўлса агар,
Ҳаётига етгай хавф ила
хатар!
Юзига сеп шунда совуқ
гулобдан,
Шояд, чиққан жони
қайтадан қайтар!

Бу ерда ҳам гулобдан кўнгил айнишини йўқотиш учун уни юзга сепиш лозимлиги баён қилинган. Гулоб, уни тайёрлаш ва кислоталар ҳақидаги таъриф-тавсифлар ана шулардан иборат.

Маҳмуд ҲАСАНОВ.

(Боши газетанинг ўтган сонларида).

Шаҳримизнинг Привокзальная кўчасида жойлашган 3-китоб магазини коллективи китобхонларга намунали хизмат кўрсатмоқда.

Бу ерда китоб савдосининг энг янги усуллари жорий қилинаяпти.

СУРАТДА: магазин бўлимларидан бирида.

М. Нуриддинов фотоси.

● *Ёз — ўтмоқда соз*

СЎЛИМ БОҒ ҚЎЙНИДА

Октябрь районидаги «Восток» пионер лагери 106-мактабнинг сўлим боғига жойлашган. Мактаб коллективи бу йилги ёзги таътил давомида 400 га яқин пионер ва ўқувчиларга хизмат кўрсатади. Айни кунларда лагер қўйнида 100 дан зиёд пионер ва ўқувчи ҳордиқ чиқаряпти. Бу ерда уларга барча қулайликлар яратилган. Тажрибали ўқитувчи ва мураббийлар кичкинтойлар хизматида. Спорт иншоотлари, ўқув хоналари хизматидан дам олувчилар ғоятда мамнун. Улар бўш вақтларини шаҳмат-шашка ўйнаш, турли тўгаракларда машғулот ўтказиш билан ёз гаштини сурмоқдалар.

Тарбиячилар пионер ва ўқувчилар билан саёҳатлар, экскурсиялар уюштиришяпти. Ўтган давр ичида дам олувчилар бир неча бор В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалида, тарихий музейларда, ҳайвонот боғида экскурсияда бўлдилар.

Тарбиячилардан М, Жамолова, М. Робиева, Р. Орипова, И. Ғофуровалар бир неча бор «Октябрят —бўлажак пионер», «Бўл тайёр», «Қаҳрамон пионерлар ҳаёти» каби темаларда қизиқарли суҳбатлар ўтказишди.

«Восток» пионерлар лагери дам олувчиларини Охунбобоев номидаги пионерлар саройи бадиий ҳаваскорлик тўгараги қатнашчилари ўз концертлари билан хушнуд этмоқдалар. Тез-тез кинофильмлар намойиш этиляпти.

Д. ИКРОМОВА.

„Анна Каренина“ балети саҳнада

СССР халқ артистларидан Майя Плисецкая билан Бернора Қориеванинг номи Алишер Навоий номли ўзбек Академик опера ва балет театри афишаларида ёнма-ён турибди. Театр бу артистларни янги спектакль премьерасига таклиф этганди. Р. Шедрённинг «Анна Каренина» балетини Тошкент театри саҳнасида қўйишда Майя Плисецкая қатнашди. Бу балетда марказий образ — назокатли, кишини мафтун этадиган, самимий образ Бернора Қорнева томонидан яратилди.

Вронский ролини ёш артист Вячеслав Муҳамедов ижро этди.

Саҳнага анчагина хореографик янгиликлар киритган бу замонавий спектакль томошабинлар томонидан қизғин кутиб олинди.

«Анна Каренина»— Алишер Навоий номли катта театрнинг ўттиз бешинчи мавсумининг учинчи премьерасидир.

БОЛАЛАР УЙИДА ТАНТАНА

Наманганадаги Н. К. Крупская номли болалар уйида шу ерда тарбия олганларнинг туғилган кунини нишонлаш анъана бўлиб қолди. Бирон ой шундай тантанасиз ўтмаяпти. Яқинда бўлган байрам болалар ва педагоглар учун айниқса қувончли бўлди — болалар уйида тарбияланган Н. К. Мусаевнинг 50 йиллиги нишонланди. Унинг бутун ҳаёти областдаги шу кекса болалар муассасаси билан боғланган. Шу ерда 10 синфни битирди. Шу ерда фронтга кетди. 1946 йилда армиядан бўшатилгач, яна шу ерга қайтиб келди. Тарбиячи бўлиб ишлади. Наманган педагогика институтини сиртдан ўқиб битирди.

(ЎзТАГ).

Редактор
С. М. ҚАРОМАТОВ.

Реклама ва эълонлар

Кино

22 ИЮНДА

ҚИШКИ БИНОДА

Кумуш кўл хазинаси — «МОСКВА» (кечқурун), «ЧАЙКА», (20.00).

Соялар чошгоҳда йўқолади — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Ерда ҳаёт бўлсин деб —«ВОСТОК» (кечқурун).

Қизил бодрезак — «ДРУЖБА» (кечқурун), «ЧАЙКА» (18.00, 21.45).

ЁЗГИ БИНОДА

Шахсий топшириқ — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ». «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

23 ИЮНДА

ҚИШКИ БИНОДА

Кумуш кўл хазинаси —«МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «ЧАЙКА», (12.00, 14.00, 20,00).

Соялар чошгоҳда йўқолади — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Ерда ҳаёт бўлсин деб — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Қизил бодрезак — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун), «ЧАЙКА» (16.00, 18.00, 21.45).

ЁЗГИ БИНОДА

Кумуш кўл хазинаси — «ФЕСТИВАЛЬ».

Ташвишли икки кун — «ХИВА».

ТОШКЕНТ ШАҲАР
86-ҲУНАР-ТЕХНИКА
БИЛИМ ЮРТИ

ЭЛЕКТРОГАЗ ПАЙВАНДЧИЛАР
МУТАХАССИСЛИГИ
БЎЙИЧА (дипломлилар)

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 2 йил.

Билим юртига 16 ёшгача бўлган йигит ва қизлар қабул қилинади.

Билим юртига қабул қилинганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

ЎҚИШ — 1974 ЙИЛ 15 ВА 25 ИЮНДАН БОШЛАНАДИ.

Билим юртининг адреси: Тошкент-52, Содиқов кўчаси, 15-уй (4, 5-троллейбуслар, 21 автобуснинг «Экскаватор заводи» бекати).

ХАРИДОРЛАР ДИҚҚАТИГА!

«ТАШПРОМТОРГ» МАГАЗИНЛАРИДА

АРЗОНЛАШТИРИЛГАН МОЛЛАР САВДОСИ
ДАВОМ ЭТМОҚДА

МАГАЗИНЛАР АДРЕСИ:

154 — Октябрь бозорида;
141|2 — Охунбобоев номли майдонда;
65|2 — Бешёғоч бозорида;
118|4 — Фонвизин кўчаси, 4-турар-жой шаҳарчаси;
12 — Олой бозорида.

ХАРИДОРЛАРГА

трикотаж буюмлари—40 процентдан 60 процентгача,
галантерея буюмлари — 40 процентдан 60 процентгача;
тикув буюмлари — 30 процентдан 60 процентгача;
пойафзал — 30 процентдан 50 процентгача

АРЗОНЛАШТИРИЛГАНЛИГИНИ
БИЛДИРАДИ

«ТАШПРОМТОРГ» яқин кунларда Навоий кўчаси 7 ва Олой бозорида 10|3 магазинларни ишга туширади.

«ТАШПРОМТОРГ» МАГАЗИНЛАРИГА
МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

ҲУРМАТЛИ ХАРИДОРЛАР!

*

«ТАШОБУВЬТОРГ»
МАГАЗИНЛАРИДА
АРЗОНЛАШТИРИЛГАН
ПОЙАФЗАЛЛАРНИНГ
САВДОСИ
ДАВОМ ЭТМОҚДА

*

Сиз магазинлар савдосидан эркаклар ва хотин-қизларнинг ҳар хил фасон ва размердаги кундалик қулай пойафзалларни

СОТИБ ОЛИШИНГИЗ МУМКИН

Савдода кичкинтойлар учун туфлилар, босоножкалар ва сандалетлар мавжуд.

МАГАЗИНЛАР АДРЕСИ:

3—4-турар жой шаҳарчаси, Лисунов кўчаси, 2-квартал, 47-уй (8, 48-автобусларнинг «Мактаб» бекати).

12|1—Олой бозори (2, 8, 9, 17, 19, 20, 26, 47, 51-автобуслар, 2, 16, 25-трамвайларнинг «Олой бозори» бекати).

14—Октябрь бозори (28-автобус, 7, 8, 11, 16-трамвай, 8-троллейбуснинг «ГУМ», 1, 4-троллейбусларнинг «Эски Жўва» бекати).

15—Навоий кўчасидаги шаҳар ярмаркаси (14, 28-автобуслар, 1, 4, 8-троллейбуслар, 7, 8, 11, 16-трамвайларнинг «Хадра» бекати).

32—«Чилонзор» массиви, Қатортол кўчаси, 6-квартал, (29, 32-автобусларнинг «Тошкент Советининг 50 йиллиги» кинотеатри бекати).

**«ТАШОБУВЬТОРГ» МАГАЗИНЛАРИ
СИЗНИ КУТМОҚДА!**

Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги

«УЗТОРГРЕКЛАМА»

ШИФОХОНАЛАР УЧУН БОҒЛАР

ЗАФАРОБОД. (Жиззах области). Октябрь районидаги қўриқ ерда жойлашган Охунбобоев номли совхоз пахтакорлари совхознинг энг яхши йигирма гектарли боғини шинам қурилган бинолар комплекси билан биргаликда район касалхонаси ихтиёрига топширишга аҳд қилдилар.

Ҳозир бутун районда дам олиш ва даволаниш учун бунчалик сўлим жойни топиб бўлмайди. Чор атроф гулзор, ҳосилнинг кўплигидан шохлари эгилган олма, шафтоли, ўрик, нок дарахтлари бу жазирама ўлкада оромбахш соя-салқин бермоқда. Хоналарда электр, газ, водопровод бор.

Охунбобоев номли совхоз ташаббусининг издошлари топилди. Қўриқ ердаги бошқа бир хўжалик — Ҳамид Олимжон номли совхоз пахтакорлари ҳам мевали боғда ўз шифохоналарини очишга қарор қилдилар.

Бугун ва эртага „зангори экран“да

22 ИЮНЬ — ШАНБА

Биринчи программа. Тошкент мультфильм. 17.20 Кичкинтойлар учун. «Бойчечак» программаси (ўзбек тилида). 17.55 «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). **Москва кўрсатади.** 18.10 Рангли телевидение. «Советлар мамлакатининг болалари», телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 19.05 «Правда» газетасининг сиёсий шарҳловчиси Ю. А. Жуков телетомошабинлар саволларига жавоб беради. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 19.50 Ўн минут музика. 20.00 «Турмуш ва маданият» телевизион журнали. 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 «Назм ва наво». 21.50 Кўрсатувлар программаси. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 22.30 «Фарғона области пахта далаларида». Фарғонадан олиб кўрсатилади. 23.00 Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига. «Романтика» телевизион театри. П. Тилеғенов. «Аму қаҳрамонлари». 1-қисм. **Москва кўрсатади.** 00.30 Рангли телевидение. Футбол бўйича жаҳон чемпионати. ГДР—ГФР терма командалари. ГФРдан олиб кўрсатилади. 02.15 Кўрсатувлар программаси.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида: 18.10 «Кинокўзгудаги ҳаёт». Кинокўрсатув (рус тилида). 19.05 «Ўқишга марҳамат». **Москва кўрсатади.** 19.50 Рангли телевидение. «Оловнинг забт этилиши». Бадиий фильмнинг 1-серияси. 21.15 «Цирк чироқлари». **Тошкент кўрсатади.** 22.00 Ҳужжатли кино экрани (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади.** 22.30 Рангли телевидение. А. Гладков. «Янаги учрашувгача». Телевизион спектакль. 00.10 Ҳужжатли фильмлар программаси.

Учинчи программа. Душанба кўрсатади. 15.50 Кўрсатувлар программаси. 15.55 «Кинокамера билан саёҳат». 17.30 «Костёр» телевизион журнали. 18.10 Москва. «Советлар мамлакатининг болалари». Телевизион фильм премьераси. 19.50 Янгиликлар. 20.00 «Коммунистлар ҳақида ҳикоялар». 20.20 Музикали экран. 20.35 Янгиликлар. 20.50 «Бўстон» телевизион фестиваль — конкурси қатнашчиларининг концерти. 21.35 «Муаммолар ва мулоҳазалар». 22.00 Душанба кўрсатувларининг охири.

23 ИЮНЬ — ЯКШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 9.25 Кўрсатувлар программаси. 9.30 Янгиликлар. 9.40 Ўқувчилар учун. «Қувноқ стартлар» (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади.** 11.00 Кўрсатувлар программаси. 11.05 Янгиликлар. 11.10 Рангли телевидение. Ўқувчилар учун. «Будильник». 11.40 Рангли телевидение. «Совет Иттифоқига хизмат қиламан». 12.40 «Мусиқа жавони». 13.10 Рангли телевидение. «Қишлоқ янгиликлари». 14.10 Рангли телевидение. Адабий асарларни экранлаштириш. «Ваня тоға». Бадиий фильм. 15.50 Новосибирск музикали комедия театрининг Москвадаги гастроллари олдидан. **Тошкент кўрсатади.** 16.15 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 16.20 Болалар учун мультфильм. 16.35 Кичкинтойлар учун. «Ўйлаб топ?». **Москва кўрсатади.** 17.15 Халқаро панорама. **Тошкент кўрсатади.** 17.45 «Ахборот» информацион программаси. (рус тилида). **Ўзбек тилида:** 18.00 Рангли телевидение. **«Марҳабо, талантлар!»** Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига бағишланган халқ ижодкорлари телевизион фестивали. Андижон области бадиий ҳаваскорлик коллективларининг чиқиши. «Баҳор» концерт залидан олиб кўрсатилади. 20.00 «Ахборот» информацион программаси. 20.20 Телевизион миниатюралар театри (такрорий кўрсатув). **Москва кўрсатади.** 21.00 Рангли телевидение. Футбол бўйича жаҳон чемпионати. Польша —Италия терма командалари. ГФРдан олиб кўрсатилади. 22.45 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади.** 23.15 Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига. «Романтика» телевизион театри. П. Тилеғенов. «Аму қаҳрамонлари». 2-қисм (ўзбек тилида).

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. Ўқув программаси. Абитуриентлар учун. Ўзбек тилида: 10.00 Математика. 11.00 Физика. 12.00 Биология. 12.30 Адабиёт. 13.00 Математика (рус тилида). 14.00 Химия. **Москва кўрсатади.** 16.15 Икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, Армия генерали А. П. Белобородовнинг «Орлёнок» телестудиясининг ёш мухбирлари билан учрашуви. **Тошкент кўрсатади.** 17.15 «Киноэкран янгиликлари». 17.35 «Саёҳатга таклиф этамиз». Реклама. **Москва кўрсатади.** 17.45 Рангли телевидение. «Киносаёҳатчилар клуби». 18.45 Рангли телевидение. «Сизнинг фикрингиз». 19.45 Рангли телевидение. «Оловнинг забт этилиши». Бадиий фильмнинг 2-серияси. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида.** 21.00 Ҳужжатли кино экрани. 21.40 Врач маслаҳати. 22.00 «У ўлгиз эди». Бадиий фильм.

Учинчи программа. Фрунзе кўрсатади. 17.45 Кўрсатувлар программаси. 17.50 Экран — болаларга. 18.15 Киносаёҳатчилар клуби. 19,25 «Ўзган шаҳар халқ театри — меҳмонимиз». 20.05 Ўш кўрсатади. 21.45 Реклама ва эълонлар. 21.55 Фрунзе кўрсатувларининг охири.

Тошкент оқшоми 4 бет.
22 ИЮНЬ, 1974 й.

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ГОРКОМА КП УЗБЕКИСТАНА И ТАШГОРСОВЕТА

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, ДЗЕРЖИНСКИЙ КЎЧАСИ, 15-УЙ.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, Эълонлар бўлими—33-81-42

Р—10595. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр А—3147.